

CHKD NOV 14 1962

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIEŅYBĒ

76 M. 44 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 9 D.

Telefonas:
APplegate 7-257

KAINA 15 C.

Jei jis būtų gyvenęs..., tai š. m. lapkričio 1 d. Juozas Tysliava būtų minėjęs savo gimtadienio 60 metų anžiū sukaktį. Giliame nuliūdime prisimename, kad šio mėnesio 11 dieną sueina ir jo mirties metinės. Buvusio Vienybės redaktoriaus ir leidėjo sukaktims atžymėti ir jo atsiminimui pagerbti skiriame šią Vienybės laidą.

VLIKas susirenka metinės sesijos

Besikeičiančios pasaulio politinės sąlygos, naujų jėgų klausimas ir santykiai su sovietų pavergta tauta bus pagrindiniai klausimai, kuriuos svarstys VLIKO sesija, susirenkanti šį šeštadienį, lapkričio 10 d. New Yorke, Baltijos Laisvės Namuose.

Tos sesijos proga, VLIKO pirmininkas dr. Antanas Trimakas pasidalijo mintimis su Vienybės bendradarbiais.

Pabrėžęs pagrindinius klausimus, dr. Trimakas tęsė:

Svarstytinų dalykų yra daug, jiems visiems trūksta laiko, bet tuos pagrindinius bus stengiamasi išlukštinti kiek galima išsamiau.

Toliau VLIKO pirmininkas sustojo atskirai ties kiekvienu iš tų klausimų:

Vakarai, nenorėdami sovietų erzinti, daug kartų yra jiems nusileidę, tikėdamiesi tuo išvengti didesnių susikirtimų. Vakarų nuolaidos sunkino pavergtųjų tautų laisvės kovą ir kartais sudarydavo įspūdį, kad dabartinioji Rytų Europos padėtis pasiliks nepakeista ilgesniam laikui.

Tokia grynai grynimosi Vakarų laikysena drąsino Maskvą plėsti savo imperialistinę ekspansiją. Nu-

laidumo paskatinti sovietai dargi bandė paversti Kubą savo puolamąja baze Vakarų žemyne. Kai JAV, tačiau, stipriau reagavo, Chruščėvas nusileido ir pažadėjo toli siekiančias raketas išsivežti ir jų ugniavietes Kuboje sunaikinti.

Šis JAV spaudimo laimėjimas dar kartą patvirtino, kad santykiuose su sovietais negalima vadovautis nuolaidomis, nei tikėti jų pareiškimais, nes jie skaitosi tik tai su jėgos veiksmu, o ne teise bei morale.

Kubos įvykiai daug kam atvėrė akis į tikrovę. Norėtuši tikėti, kad ateityje ir pavergtųjų tautų, o jų tarpe ir Lietuvos, laisvės reikalas bus stipriau remiamas ir jų laisvo apsisprendimo teisės grąžinimo klausimas bus pagaliau iškeltas Jungtinių Tautose.

Kai dėl naujų jėgų reikalo, tais visoms mūsų organizacijoms, neišskiriant nė VLIKO, trūksta jų. Reikia todėl surasti kelius ir būdus, kaip jų daugiau pritraukti.

Gali padėti tikslesnis pasiskirstymas darbu, pašalinant lygiagretiškumą, kur toks pasitaiko, konsoliduojant veiksmus ir pritraukiant daugiau jaunimo į laisvės kovos gretas. Sūbūrus daugiau grupių į

VLIKą, atsirastų ir daugiau lėšų, Vieton kelių fondų, užtektų vieno Tautos Fondo, kuris, kaip žinią kaupia lėšas VLIKO darbams finansuoti.

Šiuo metu turime tris pagrindinius veiksmus, kurie reiškiasi visuotiniu mastu, tai: mūsų diplomatai, VLIKAS ir PLB, ALT, kaip ir kitos panašios organizacijos yra taip pat svarbios, bet jos yra lokalinio pobūdžio.

Jie visi skirtingi tiek savo prigimtimi, tiek savo teisėmis, tiek ir veiklos apimtimi. Jie visi būtinai reikalingi. Reikia tikrai, kad vieni kitiems netrukdytų, bet tampriai bendradarbiautų.

Pirmieji du veiksniai jau yra pakankamai išryškinę ir suderinę savo darbo sritis. PLB, tačiau, vis tebeieško savęs, kartais nukrypdama nuo savo pagrindinių uždavinių ir darbo baro, kaip tai rodo jos Toronte paskelbti nutarimai.

Jei politinė nutarimų dalis tikrai būtų bandoma vykdyti, tai ji įneštų naujų pailiavimų į Lietuvos laisvinimo darbo organizaciją, naujų nesusipratimų ir naujo skaldymosi. Toks bandymas išbarstytų jėgas ir menkus išteklius, kas neišeitų į gerą nei pačiai PLB.

Nukelta į 6 psl.

MES

Vytautas Širvydas

Valandos mums suskaičytos ir iš likimo nė vienos pervirš neišprašysime. Taip syki pasakė Napoleonas. Mirčiai nusilenkia mokslas ir menas, poetai ir redaktoriai. Savanoriu už Lietuvos nepriklausomybę kovoti stojęs Tysliava mirė dieną, kurioje minimos paliaubos karo, suteikusio progą Lietuvos jaunimui išeiti istorijos scenon už nepriklausomybę ir – laimėti! Išeivijos kelyje jau daug durų užsidarė. Vienos jų užsidarė ir paskui Juozą Tysliavą. Daugelyje mūsų redakcijų yra mirties pratuštintų kėdžių.

Kas buvo galima pasakyti, jau gal pasakyta, bet vis ieškai naujų žodžių, nes ir Tysliava dideliu uolumu jų ieškodavo, kad ir senose tiesose. Kaip negalima, tačiau, sukurti Maironio dainų, taip neįmanoma rašyti, kaip rašydavo Tysliava. Štai: "Savo sieloje dulkių nešiot nemoku. Žmogus miršta, tauta gyvena tūkstančius metų" (Hemingway čia sakė: Tautą galima sunaikinti, bet ne nugalėti.) Būkime atkaklūs lietuviai! Nusenusios idėjos kažkada juk buvo šviežios ir naujos, o šviežios ir naujos kada nors nusens.

Nukelta į 6 psl.

Juozo Tysliavos sūnus ir įpėdinis Juozas Natangas, kuris su motina dabar rūpinasi Vienybės likimu, š. m. birželio mėn. išėjęs atlikti savo prievolės JAV armijoje. Neseniai baigęs pagrindinį apmokymą Fort Dix, N. J., Juozas N. Tysliava dabar perkeltas į Fort Devens, Mass. (netoli Bostono) ir kartu su komp. J. Gaidelio vadovaujamu Bostono Lietuvių Mišrių Choru lapkričio 24 d. atvyksta į Vienybės tradicinį koncertą, įvykstantį Brooklyno Academy Music Hall. Koncerte, be kitų dalykų, bus atlikta komp. J. Gaidelio (žodžiai poeto S. Santvaro) "Kantata apie Lietuvą".

LB vadovybių nutarimai

Kultūros Kongreso reikalai

Kultūros Kongresai telkia lietuvių išsilavinimą specialiai lituanistinio švietimo ir kultūros reikalams planuoti bei svarstyti, turi tapti Lietuvių Bendruomenės tradicija.

Posėdis, susipažinęs su II-olo Kultūros Kongreso, įvykstančio 1962 — Maironio m. lapkričio mėn, 22-25 dienomis Chicagoje, programa ir pasirengimais ją vykdyti, rado, kad jo svorį reikia telkti į pagrindinį klausimą, būtent, į PLB Kultūros Tarybos formuluotų artimiausių kultūrinių uždavinių ryškinimą bei vykdymą, sudarant sąlygas šio klausimo diskusijoms tiek kongreso plenumo, tiek sekcijose.

Atsižvelgiant į lietuvių išsilavinimo rūpesčius ir aspiracijas, ateities Kultūros Kongresų planavimą ir vykdymą pavesti PLB Kultūros Tarybai, Kultūros Kongresų sėkmingumui užtikrinti kiekvieno atveju parinkti vieną kurį nors pagrindinį klausimą ir kongreso programą skelbti iš anksto. Į programos vykdymą traukti kiek galima daugiau jauno-

sios kartos akademikų ir kultūrininkų.

Posėdis, su apgalestavimu konstatuodamas žala daugiausia asmeninių ginčų, kilusių ryšium su II-ojo Kultūros Kongreso rengimu, tačiau atsižvelgdamas į kultūros kongresų reikšmę lietuvių išsilavinimo gyvenimui, kviečia JAV ir Kanados lietuvius šiame kongrese dalyvauti.

PLB Seimo reikalai

Apžvelgęs PLB Valdybos parengiamuosius PLB II-ojo seimo darbus, posėdis konstatuoja, kad 1963 m. rugpjūčio 30 bei rugsėjo 1 d. Toronte, Kanadoje, vykstantis seimas apims organizacinius, studijinius, kultūrinius, finansinius ir politinius PLB uždavinius ir prašo visų kraštų bendruomenes aktyviai ir intensyviai Seimui rengtis.

PLB Kultūros Tarybos reikalai

Susipažinęs su PLB Kultūros Tarybos planais ir jų vykdymu, posėdis šios Tarybos įsteigimą laiko reikšmingu bei pozityviu reiškiniumi ypač lietuvių mokslo, kultūros darbo ir lituanistinio švietimo baruose.

Lietuvių laisvės kovos reikalai

Posėdis, konstatuodamas PLB reikšmingą įnašą Lietuvos laisvės kovai, randa būtinu dalyku šį darbą koordinuoti ir jam vadovauti. Todėl prašo PLB Valdybą atlikti studijinius ir parengiamuosius darbus PLB politiniam komitetui steigti ir šį klausimą pateikti PLB Seimui.

Posėdis atkreipia ypatingą dėmesį į JAV LB išskirtinę veiklos padėtį ir prašo JAV LB organus suintensyvinti Lietuvos laisvės kovos pastangas ir lėšų telkimą.

Bendradarbiavimas su kraštu
Esamomis sąlygomis bendradarbiavimas su okupuotąja Lietuva, kaip kenkiančią Lietuvos laisvės kovai, yra smerktinas. Bet su dideliu dėmesiu ir džiaugsmu posėdis sutinka visus tuos kūrybinius laimėjimus, kurie pasiekia laisvojo pasaulio lietuvius, kaip pavergtųjų lietuvių kūrybinį pasireiškimą, prasiveržiantį pro okupanto varžtus.

Posėdis įvyko spalio 27-28 dienomis Toronte ir jame dalyvavo PLB valdyba, Kanados ir JAV LB vadovybės.

Posėdžio įgalioti: dr. J. Sungaila, PLB valdybos pirm.; dr. J. Puzinas, PLB Kultūros Tarybos pirm.; J. Jasaitis, JAV LB centro valdybos pirm.; dr. P. Lukoševičius, Kanados LB Krašto valdybos pirm.

Su viešnia iš Lietuvos: Vienybietis K. Kulas iš New Jersey prieš keletą savaičių iš Tėvynės sulaukė savo motiną, kuriai jo bičiuliai Spiltiai, kaip čia matyti, surengė gražias sutiktuves, padovanodami jai didžiulį tortą. Viešnia iš Lietuvos - Juzė Kulukienė sėdi pirmoji iš kairės. Toliau: B. Kulas, V. Vaičiūnienė, Kardokai, Kanopkos ir G. Coopersevičius. Stovi: Laureckienė, Spiltienė, Vaičiūnaitė, Spiltis, Laurekaitė, P. LeVarsum ir A. Yogis.

Argentinos lietuviai užgyrė prez. Kennedy žygį

Kaip pranešama iš Buenos Aires, telegramų buvo pasiūta JAV prezidentui Kennedy dėl jo efektingos veiklos užkirsti komunistų veržimuisi į Amerikos žemyną per Kubą.

Viena telegrama buvo pasiūta Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos, o kita Argentinos Lietuvių Bendruomenės.

Savo telegramas Argentinos lietuvių pabrėžia, kad prez. Kennedy akcija prieš komunistų machinacijas ir grėsmę pasaulio taikai bei Vakarų hemisferos tautų gerovei, kaip teisinga, yra užgirta visame pasaulyje.

Argentinos lietuviai remia ją ir linki prezidentui sėkmės ir Dievo palaimos. Telegramas pasirašė LB pirmininkas Ant. Balčiūnas, Arg. liet. organizacijų ir spaudos tarybos pirm. Jonas Čikštas ir tų abiejų organizacijų sekretorius inž. Stasys Babronis.

„Palik Ašaras Maskvoje“ knygos paskleidimo Amerikos vadovaujantiems asmenims ir institucijoms komisija, savo darbą užbaigusi, persiorganizuoja ir toliau stengsis skleisti anglų kalba literatūrą apie Lietuvą amerikiečių tarpe.

II. JO KULTŪROS KONGRESO PROGRAMA

Trečiadienis, lapkričio 21 d. 7 v. v.: — iškilmingas dailės, architektūros ir spaudos parodų atidarymas Čiurlionio galerijoje. Prof. V. Jonyno paskaita: „Kas lietuvių dailininkų pasiekta per pastarąjį dešimtmetį.“

Ketvirtadienis, lapkričio 22 d. 10 v. — iškilmingas II-jo Kultūros Kongreso atidarymas Jaunimo Centro didžiojoje salėje (Himnai, invokacijos, darbo ir garbės prezidiumų sudarymas, sveikinimai). 11,30 v. dr. J. Griniaus pagrindinė paskaita: „Mūsų kultūrinės veiklos gairės atečiai.“ 12,15 v. dr. J. Puzino PLB Kultūros Tarybos pirmininko, pranešimas: „Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas“ Pietų pertrauka ligi 7 v. v. 7 v. v. literatūros vakaras ir banketas.

Penktadienis, lapkričio 23 d. 7 v. v. — spaudos sekcija didžiojoje salėje: 1) Atidarymas — red. dr. J. Prunskis 2) Invokacija — Laiškų Lietuviams red. tėv. J. Vaišnys 3) J. Kardelio, Neprikli. Lietuvos red. paskaita: „Mūsų išsilavinimo periodinės spaudos pokario nueltas kelias.“ Koreferentas Dirvos red. J. Čiuberkis 4) L. Simučio, Draugo red., paskaita: „Mūsų periodinės spaudos ir laikraštinių ateities uždaviniai.“ Koreferentas inž. J. Miklovas — Apie Lietuvos gyventojų pageldivimus išsilavinimo spaudai. 5) St. Pležos, Chicago American red., paskaita: „Lietuvos reikalai ir mūsų kultūrinių temų kelimas pasaulio spaudoje.“ Koreferentas V. Zalatorius. 7 val. v. architektūros sekcija: inž. dr. J. Gimbuto paskaita: „Lietuviškos konstrukcijos savitumai kaip nugarokaulis moderninei tautinei architektūrai.“

Istorijos sekcija: — kun. dr. K. Matulaičio pranešimas: „Lietuvių istorijos draugijos atlikti darbai ir ateities planai.“ V. Liulevičiaus paskaita: „Šiaurės Amerikos lietuvių kultūriniai laimėjimai.“

Literatūros sekcija: Rašyt. J. Jankaus, B. Babrausko ir kitų paskaitos aktualiais literatūros klausimais.

Šeštadienis, lapkričio 24 d. 9,30 v. — architektūros sekcija: simpoziumas — diskusijos tautinės architektūros temomis. Dalyvauja: dr. J. Gimbutas, prof. A. Varnas, arch. J. Žemaitis, J. Stelmokas, J. Mulokas, B. Lukštaitė, St. Goštautas.

Fizinio lavinimo sekcija: A. Tamulyno paskaita: „Kaip fizinį lavinimą vertina kitos tautos.“ Z. Puzinausko paskaita: „Mūsų išsilavinimo sportinės veiklos pritaikymas prie naujų metodų.“

Lietuvių parapijose išlaikymo sekcija: J. Gyllo paskaita: „Lietuvių išlaikymas išsilavinimo parapijose.“ kun. P. Garšvos paskaita: „Tautinė parapija išsilavinimo.“ Po paskaitų diskusijos, Pietų pertrauka 12 — 2 val.

Seštadienis, lapkričio 24 d. 2 val. p. p.: — Lituanistinių mokslų sekcija: prof. Pr. Skardžiaus problemine paskaita „Apie Dievą ir Perkūną.“ Prof. J. Balio paskaita: „Dainų tyrinėjimo klausimai.“ St. Barzduko paskaita: „Mūsų kasdieninės kalbos aktualijos.“

Lituanistinio švietimo sekcija: J. Ignatonio pranešimas apie švietimo stovį JAV tema: „Lituanistinio švietimo uždaviniai ir jų vykdymas.“ Ta pačia tema kalbės A. Rinkūnas apie lituan. švietimą Kanadoje. D. Petrutė paskaita: „Apie priešmokyklinį auklėjimą.“

Istorijos sekcija: dr. J. Jakšto paskaita: „S. Amerikos lietuvių istoriografija ir jos ateities uždaviniai.“ Pr. Paulikonio paskaita: „S. Amerikos lietuvių istorija kaip tautinio auklėjimo priemonė.“

Muzikos sekcija: J. Kreivėno paskaita: „Kas yra pasiekta mūsų kompozitorių per pastaruosius 10 metų.“

Sekmadienis, lapkričio 25 d. — 8 v. pamaldos katalikams Sv. Kryžiaus bažnyčioje, 10 v. pamaldos evangelikams luteronams Tėviškės bažnyčioje, 10 v. uždarymas posėdis. Diskusijos, rezoliucijų ir nutarimų priėmimas, iškilmingas premijų įteikimas. 3,30 val. p.p. Lietuv. muzikos simfoninis koncertas Marijos augšt. mokyklos salėje.

J. Lietuvninkas su žmona, ilgamečiai Vienybės skaitytojai Baltimorėje, neseniai įvykusiame BALFo seimo bankete. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket
(Vokiečiai)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Su ofseto spaudos darbais

KREIPKITĖS!

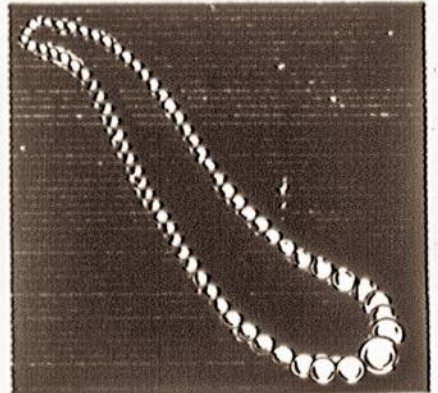
VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:
* BROŠIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI
* KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

GINTARAS Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

A. Brazis, solistas, dainuos Sandaros baliuje Lietuvių Auditorijoje lapkričio 25 d.

M. Kasakaitė, mokytoja, yra surinkusi medžiagą apie Varšuvos lietuvių 1914 - 1922 m. laikotarpį.

V. Liulevičius, Liet. Pasaul. Archyvo direktorius, ruošia studijas: "Pasaulio lietuvių vaidmuo Vasario 16 akto raidoje" ir "JAV lietuvių materialinė parama Lietuvai".

J. C. Rugis, chemijos inžinierius, ruošia lietuvių bataliono Sibire prie 5-os lenkų divizijos istoriją.

F. Palubinskas, ekonomistas, profesoriauja Urbanos universitete.

Z. Karuža paruošė Lietuvos karo mokyklos I "Karužų" laidos statistiką ir 6 p. Pilėnų kunig. Margio p. istorijos bruožus.

Kun. V. Bagdonavičius baigia studiją apie Mariją lietuviškoje pasakoje.

Chicagos Alvudas gruodžio 22 d. Jaunimo namuose ruošia bendras Kūčias su vaizdeliu ir Kalėdų seneliu.

P. Maldeikis, pedagogas, Alvudo susirinkime lapkričio 2 d. skaitė paskaitą "Draugų itaka vaikui".

Kultūros Kongreso banketas įvyks lapkričio 22 d. 7 val. v. Jaunimo Centre, vadovaujant A. Rugytei.

E. Petrauskas redaguoja Filatelistų D-jos biuletėnį.

Vyčių senjorai ruošia Vyčių salėje Malronio minėjimą, kuris įvyks lapkričio 20 d. 8 v. v.

K. Matukaičiui, Liet. Istorijos Draugijos pirmininkui, lapkričio 1 d. sukako 45 metai kunigystės.

V. Tamošiūnaitė, gilinus studijas V. Vokietijoje, grįžo į Chicago ir dėsto vokiečių kalbą Urbanos universitete.

J. Spaistis, prekybininkas, spalio 31 d. mirė savo namuose nuo paralyžiaus. Palaidotas lapkričio 3 d. Chicagos šv. Kazimero kapinėse.

A. Pivaronas, biznierių, išgijo naują duonos kepyklą 1942 So. Cicero Ave.

BALFo 7 skyrius rengia visos dienos pramogą "Šurumburum". Pramoga įvyks lapkričio 11 d. šv. Mykolo parapijos salėje, 1644 Wabansia Ave.

Pagerbė Albiną Laurutaną 75 m. amžiaus proga

Albino Laurutano pagerbimo iškilmė: prie garbės stalo - Stankienė, Kučinskis, Kučinskienė, Kurzinauskas, kun. Panavas, prie mikrofono SLA prez. Povilas Dargis, Val. Šimkus, Laurutaniene, Laurutanas ir jų dukra. Antroje nuotraukoje būrys veikėjų, dalyvavusių Laurutano pagerbime: iš k. į d.: dr. Drangelis, Val. Šimkus, A. Kumskis, Nora Gugienė, Laurutanas, Snarskienė, Pov. Dargis, II eil. - adv. Preibis, M. Vaidyla ir Skelvyas. Lungio nuotraukos

Winter Garden Tavern Inc.

Vyt. Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas: Evergreen 2-6440

Sale vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

Haven Realty

JUOZO ANDRIUSIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUSIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v. v.

Trys organizacijos bendru pobūviu spalio 27 d. pagerbė Roselando senesniošios kartos ateių Albiną Laurutaną, šiemet minintį savo 75 m. amžiaus sukaktį.

Pagerbimą rengė SLA 63 kuopa, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicagos skyrius ir demokratų 9-asis wordas Roselando parapijos naujojoje salėje, kuri pilna prigūžėjo svečių.

Sukaktuvininkas yra kilęs iš Švenčionių krašto, Didžiasalio kaimo, ir todėl svečių tarpe didžiulį ir sudarė vilniečiai, daugumoje švenčioniškiai.

Pagerbimas pradėtas malda, kurią sukalbėjo klebono atstovas kun. Panavas. Atidarymo kalbą pasakė Snarskienė, apibūdindama vakarienių tikslą ir reikšmę. Pasveikinusi sukaktuvininką, ji tolimesnį vakaro vadovavimą perdavė tų pagerbtuvių iniciatoriui ir pagrindiniam rengėjui - Vilniečių Sąjungos darbuotojui Valerijonui Šimkui.

Į pagerbtuves atsilankė ir visa eilė politikos darbuotojų, kurių tarpe buvo Kumskis, Juozaitis ir kt.

Sveikindami Laurutaną, kalbas pasakė Snarskienė, Šimkus, Nora Gugienė, kun. Panavas ir A. Dundulis, apžvelgęs sukaktuvininko nuveiktus darbus lietuviybės labui ir palinkėjęs jam ne-

palūžti po senatvės našta ir toliau taip energingai dirbti.

Sukaktuvininkui su žmona ir dukrele buvo įteikta dovanų ir sugiedota ilgiausių Metu.

Sukaktuvininko garbei dainininkė Peškienė, taipgi vilnietė, akompanuojant Alice Stephens, padainavo gražių dainelių, o studentė Šukelytė padeklamavo patriotinį eilėraštį.

Pagerbtuvėms gerokai įpusėjus, pasirodė ir iš New Yorko atvykęs SLA prezidentas Povilas Dargis, Sandaros redaktorius Vaidyla ir ALTO vicepirmininkas dr. Drangelis, kurie nuoširdžiai sukaktuvininką pasveikino ir su juo drauge nušifotografavo.

Povilas Dargis, sveikindamas sukaktuvininką, tarp kitų dalykų, savo kalboje pabrėžė, kad jis tą dieną jautėsi laimingas ir patenkintas dar ir dėlto, kad draugišku susitarimu, pavyko ALTO pasiskirstyti pareigomis.

Po kalbų, pagerbtuvės vyko iki 12 val. nakties. Sukaktuves rengiant, šalia sumanytojo Šimkaus, daug prisidėjo organizacijų komitetas ir patalkinios moterys, kurių tarpe buvo O. Šimkienė, M. Noreikienė ir kt.

Pagerbtuvių rengimo komitetas, kuriam vadovavo Valerijonas Šimkus, tarp kitų dovanų, sukaktuvininkui užprenumeravo Vienybę dvejiems metams.

PAULIUS ERDVYS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

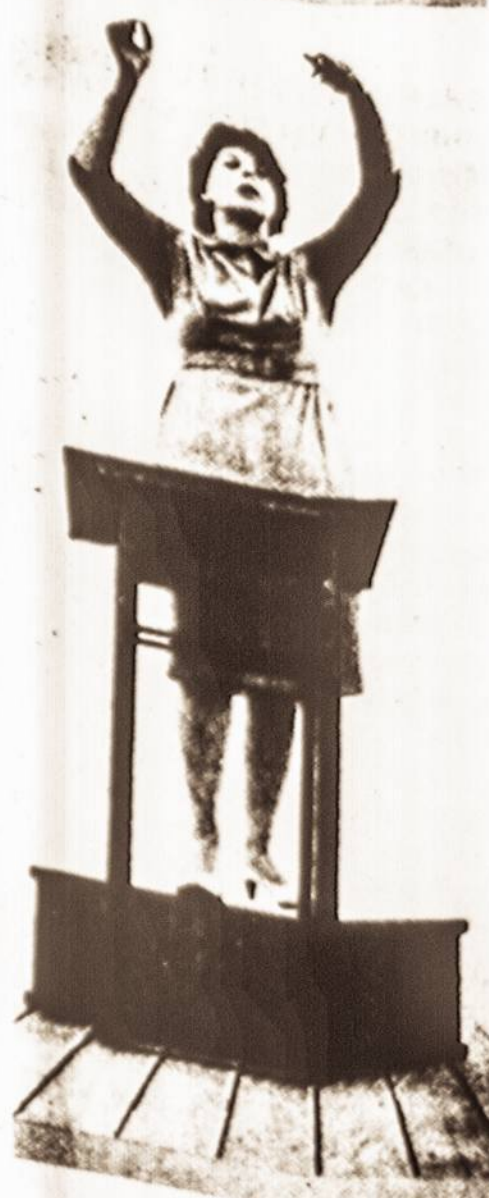
Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

Naujai kylanti žvaigždė Lietuvos muzikiniame gyvenime – dirigentė Margarita Dvarionaitė vieno koncerto metu pereitą vasarą Palangos parke. Šiuo metu ji yra viena Lietuvos Filharmonijos simfoninio orkestro dirigentų. 1948 m. baigusi Vilniaus muzikos konservatoriją, jaunoji menininkė 1951 m. įstojo į Lenin – grado muzikos konservatoriją studijuoti dirigavimo. Tenai ji debiutavo 1954 m., tais pačiais metais pirmą sykį dirigavo ir Vilniuje, kur netrukus pradėjo dirbti kaip dirigentė Lietuvos akademiniam operos ir baletui teatre. Prie Margaritos sėkmės muzikiniame gyvenime yra daug prisidėję jos tėvas pianistas Kazys Dvarionas ir jos dėdė – kompozitorius ir dirigentas Balys Dvarionas, kuriu pastarasis ir turėjo lemiamos reikšmės, kad ji pasirinko dirigavimą.

“Buvau kalėjime ir mane aplankėte”

Prez. Kennedy amerikiečiams lenkams Buffalo, N.Y., pasakė kalbą, kurioje, pasak Draugo, “didžiausių plovimų susilaukė užtikrinimas, kad Amerika niekuomet, nei raštu, nei žodžiu neturi pripažinti teisėtu ar amžinu Maskvos įsiviešpatavimą Rytų Europoje.”

Pareiškė, visad patarsias plėsti visus įmanomus kultūrinius ir prekybinius ryšius su Lenkija, gyventojams įrodyti, kad Amerika ju neapleido, kad laisvi tapę, galėtų šakytį: “Buvau kalėjime ir mane aplankėte!” – Gal ši linija būtų gera ir Amerikos lietuvių santykiams su pavergtųjų tautos kamieniu (aišku, ne su jo pavergėjais!).

Per lietuvių radiją Pittsburgo kun. dr. J. Končius sakė: Reikia stebėtis, kodėl jūsų parapišose mokyklose nebemoko nei lietuvių kalbos, nei dainų, nei giesmių, nei poterėlių lietuvių kalba? Net ir Lietuvos himno mokiniai nemoka sugiedoti! Juk niekas jūsų nevaržo.” – Geras klausimas, kodėl? Nelaisvoje Lietuvoje lietuvių vaikai prievarta rusinami, o laisvoje Amerikoje laisvai amerikietinami.

Darbininke rašoma apie idomų lietuvių tėvą misijonierių, išgyvenusį Afrikos Sudane 1939–1956 metų tarpsnį, po to, 6 metus Kenyjoje – kun. P. Spakauską. Caro kariuomenės stoti vengdamas, jo tėvas (vilka-viškielis) atvyko Anglijon 1904 m., o Londone gimęs sūnus kunigū įsišventintas Sv. Juozapo (Mill Hill) misijonierių kongregacijoje 1939 m. ir buvo paskirtas į

juodukų Sudaną, tada anglų ir egiptiečių valdoma. Nepriklausomybę įgiję, sudaniečiai išprašė baltus misijonierius lauk ir kun. Spakauskas tada nusikėlė veikti Kenyjon.

Archeologas A. Tautavičius rašo apie 6 vasaras darytus kasinėjimus Gedimino kalno papėdėje Vilniuje. Iškasenos nustatė, kad mūsų prosenėliai Vilniuje jau gyveno prieš Mindaugo laikus. Dregnumas gana sveikiai išlaikęs tame amžiuje (XIII) statytų medinių namų dalis ir odinius batus. Gatvės (4 metrų pločio) būdavo grindžiamos skeltomis, storomis lentomis ant išilgai gatvės paklotų rastu. Taigi, Vilniuje jau gyventa, ir prieš Gedimino sapną.

Prieš keletą metų Chicagoje įkurtoji Am. Liet. Istorijos Dr-ja metiniame susirinkime patyrė, kad jau atiduota spaustuvei jos leidžiamoji Antano Rūko apie Juozą Adomaitį (Dėdę Šerną) parašytoji knyga “Vienišo žmogaus gyvenimas” (280 psl., \$2.50). Renkama medžiaga apie žodynų autorius A. Lali ir J. Kulį. Pasveikinta A. Ambrose, kuris, sakoma, jau atidavęs spausdinti savo Chicago Lietuvos Istorija. Draugija išde turi \$1,611.33.

Žurnalistas Stepas Vyckintas Europos Lietuvoje apie velionį prof. M. Biržišką (prie kurio laidotuvių išlaidų – \$3,000 – sakoma, dar trūksta \$500) rašo: Velionis viešai partijų politikoje, Kaune gyvendamas, nedalyvavo, tačiau, visi ži-

nojo, kad jis yra nepartinis liberalas, kuriam Lietuva, jos gerovė, jos ateitis labiau rūpėjo, negu šauksnams politikams.

Vykintas toliau sako: “Nežiūrint skaudžių tremties gyvenimo sąlygų, jis niekad nepaleido savo kovojančios plunksnos iš rankų. Jis dirbo ir rašė iki pat paskutinės gyvenimo valandos.” Tai puikus pavyzdys visiems sąmoningiems atkakliems lietuviams išei-viams Amerikoje!

Labai retai (oi, kaip retai!) Naujienų kultūrinis literatūros priedas to vardo vertas. Tačiau, nr. 638, paskirtas B. Sruogai, yra maloni staigmena. Nacių okupacijos sąlygose Vilniuje (prieš suėmimą ir išvežimą į Stutthofą) Sruoga vertė Sem Benellio (apie kuri žinių nepaduodama) dramatinę poemą “Apsiautalas,” kurioje sakoma: Noriu pasakyti, koks mano tikslas ir prasmė likimo? – Geras klausimas kiekvienam Amerikos lietuviui retkarčiais pasvarstyti.

Dan Kuraitis lygina Kauno ir Vilniaus gyventojų išvaizdas. Kaunas nuliūdes, jaučiasi nuskriaustas. Senamiestis griūva. Metropolitiešbutis apleistas. Buvusi Konrado kavinė dabar Tulpės restoranas (suvalstybtas). Miesto sodas toks pats ir atrodo gerai. Operos nėra – išvežta į Vilnių. Gatvėje žmonės eina, tartum, žemę pardavę. Vilniaus gi gatvėmis žmonės visai kitaip žingsniuoja. Kaune,

girdi, rusiškas miesto ritmas (?). Vilnius, nors nuo vokiečių sienos atokesnis, turi ritmą vakarietišką. Idomu kodėl?

Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 66-tame seime Chicagoje dalyvavo 17 atstovų, Centro valdyba palikta ta pati. Draugija, galla, ruošiasi leisti veikalą panašios temos kaip Liet. Enciklopedijos leidyklos leidžiamasis.

Tėvų Marijonų užlaikomoje Marianapolio kolegijoje jau naujas studentams bendrabutis, kuriame šį semestra gyvena 130 studentų. Lietuvių tiek nedaug, kad Draugo bendrabutis drovisi net suskaičiuoti ir visuomenei pranešti.

Keleiviui J. Krasinskas praneša, kad 3 savaikių bėgyje Worcester, Mass., mirė 18 lietuvių. Reiškia, mūsų spauda ir draugijos neteko 18 narių. Ar papildė jų vietas kas?

Į Laisvę žurnale A. Baltinis rašo: Svarbus principas, kad Lietuvos nepriklausomybė teorijoje dar egzistuoja, nes Sovietijos konstitucija pripažįsta Lietuvai išstojimo teisę. Šia teise panorės pasinaudoti ir lietuviai komunistai.

Drauge K. Br. pastebė: Mūsų jaunoje kartoje pastebima kryptis priimti svetimą kaip viršesnę vertybę negu savo tautos kultūrinį palikimą. – Gal kalta kiek ir Draugo redakcija, dedanti daugiau raštų apie viską, tik ne apie lietuvių ir jų darbus?

Stebėtojas

'Tėvynėje ir pasaulyje'

Juozas Gobis

Išėjo iš spaudos į knygų rinką 319 puslapių kan. Antano Steponaičio knyga "Tėvynėje ir pasaulyje" (prisiminimai ir apybraižos).

Šios įdomios knygos autorius yra buvęs aktyvus J. Purickio, Juliano Bleiskio, Stasio Šalkauskio, J. Ereto, J. Gabrio ir kt. bendradarbių akcijoje už Lietuvos valstybės atstatymą; ta veikla buvo plečiama I Pas. karo metu Vakaruose ir po karo lietuvių tautai su ginklu kovojant už savo laisvę.

Lietuvos valstybę atstatčius, knygos autoriui teko lankytis Amerikoje, važinėti po lietuvių kolonijas renkant aukas Vilkaviškio kunigų seminarijos rūmų statybai.

Po II Pas. karo autorius, pagyvenęs DP stovyklose, vėl atsirado JAV ir po kelių bandymų įsikūrė kun. J. Kučingio vadovaujamoje šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Los Angeles m., ir čia jis parašė šią knygą.

Knyga yra "sintetiška": Joje yra nemaža autoriaus prisiminimų ir pergyvenimų, bet dar daugiau Lietuvos valstybės atsikūrimo ir žlugimo istorijos, tad ši yra ne vien prisiminimų, bet ir gerai dokumentuota istorija.

Pats autorius yra istoriją studijavęs ir, be to, jam padėjo mokslininkai knygą išarinti Lietuvos istorijos specialistas prof. Simas Sužiedėlis. Knyga parašyta su didele meile lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei. Lietuvių tautos vargai svetimose okupacijose ir tremtyje aprašomi su gilia širdgėla.

S. Steponaičio prisiminimuose yra patriotinio lyriškumo, kuris ne visada yra visai objektyvus, pvz., 229 psl. rašoma: "Aš stovėjau... jausdamas neapsakomą džiaugsmą, kad žiaurieji bolševikai išsinešdino..."

Taip, ne vien šios knygos autorius išgyveno tokį džiaugsmą, bet tas džiaugsmas neilgai trukus naujų okupantų žiaurumas ėmė tuoj reikštis masinėmis žudynėmis ir gyvenimas naujoje okupacijoje darėsi itin neįjaukus, tuo labiau, kad nemaža mūsų aktyvistų šoko naclams į talką.

Iš Stasio Ylos knygos "Žmonės ir žvėrys" pastebime skirtumą: nacių žiaurumas daugiau primena plėšrų žvėrį, o bolševikų — sadizmą, terliojimąsi žmogaus kūno žaizdose.

Spalio revoliucijos eigoje buvo daugybė sadistiško žiaurumo, bet dabar po Stalino mirties žmonių nekala prie medžių ir gyviems vidurių neplėšo, kaip kad au-

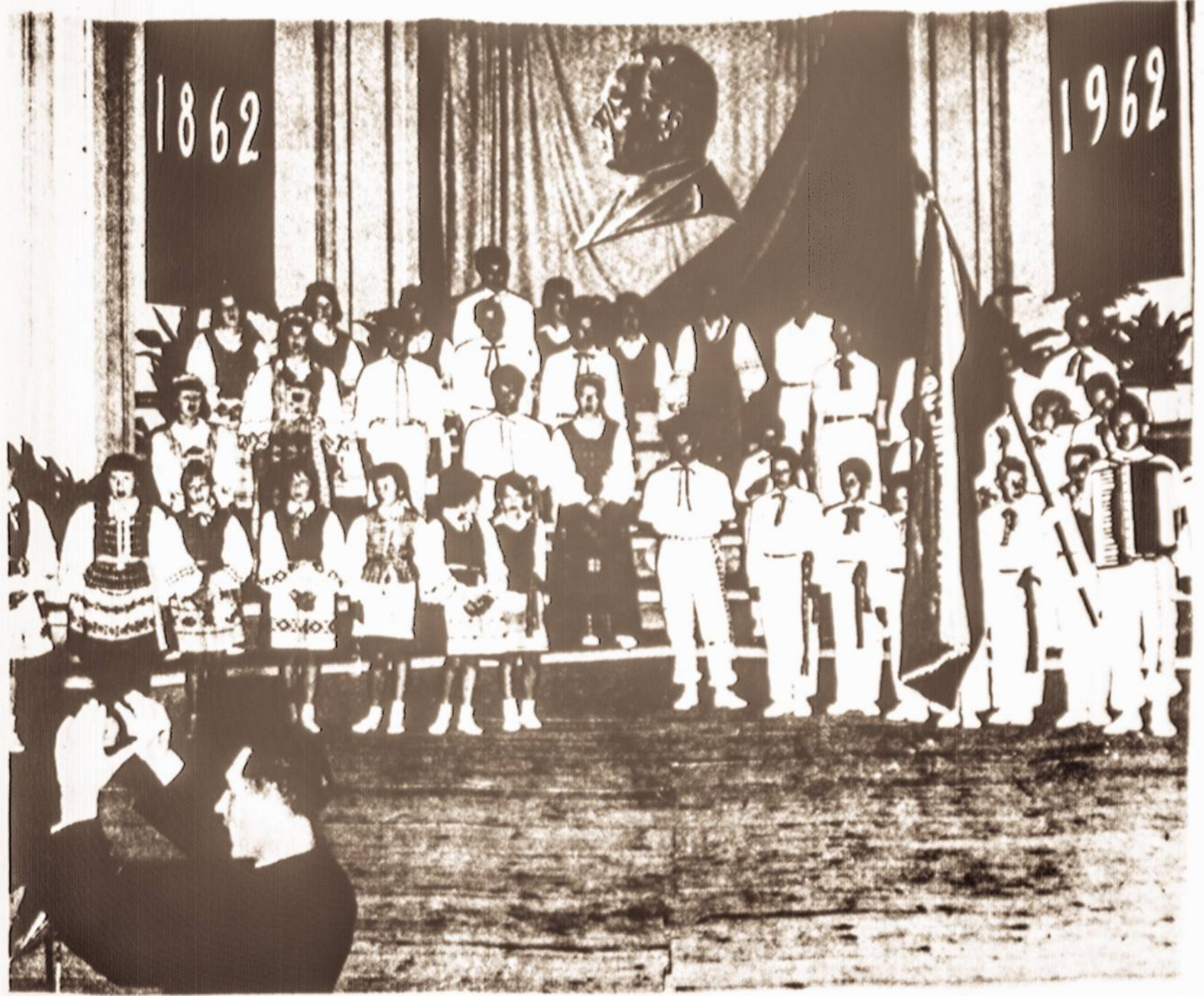
torius 230 psl. faktais rodo, 289 psl. autorius teisingai rašo: "Bolševizmas ir nacizmas yra dvynai, pagimdyti neapykantos žmoniškumui ir krikščioniškiems gyvenimo principams."

Būtų buvę tiksliau, au courant, jei po 1952 metų (po Stalino mirties) rašant pasakytiną kalbamąsios knygos skyrių — "Prie kryžiaus kelio" — būtų perstudijuota prof. Klaus Mehnert'o knyga "Der sowjet - Mensch" (Deutsche Verlagsanstalt, Stuttgart, 500 psl.).

K. Mehnert yra gilus sovietinio žmogaus mentaliteto ir jo gyvenimo sąlygų žinovas; 1929 - 1957 metų laikotarpyje jis yra 12 kartų važiavęs į Sovietų Sąjungą, ilgai joje gyvenęs ir apvažiavęs visus sovietų didmiesčius.

Jis yra juoba patikimas, kad yra net ne marksistas, o Adenauerio politikos rėmėjas. Jo knygoje yra aiškiai parodyta, kad sovietų režimas palengva liberalėja, kad yra aiškus skirtumas tarp Stalino ir jo įpėdinių režimo, kad yra dvasinė rezistencija sovietinių rašytojų tarpe, kad aukštųjų mokyklų studentija yra tas naujosios klasės prierauglis, yra apolitiškiausias elementas sovietinėje visuomenėje, kad naujoji vadovaujanti klasė visai nesvajoja apie "šviesius komunistų horizontus", kad Sibiro tremtis niekad nebuvo pasaulinėmis tautų kapinėmis, nes ten, procentaliai imant, rusų kentėjo ir mirė nemažiau, kaip ju okupuotų tautų, tad Sibiras yra ne tautų, o bolševizmo oponentų kapinynas; rusų k. ir literatūros mokymą vidurinėse mokyklose Kl. Mehnert neilgai blogu dalyku, nes Gogolio, Puškino, L. Tolstojaus, Lermontovo, Turgenevo, Nekrasovo skaitymas ir nagrinėjimas yra vienintelis dalykas, tetarnaujas universaliam žmogiškumui žadinti, o ne kompartijos ideologijai stiprinti, tu rašytojų ideologijos nieko bendro su komunizmu neturi. Kl. Mehnert'o knyga rodo ne vien sovietinių žmonių vargus, kančias, baimę, bet ir jų žmogiškus džiaugsmus, jų kūrybinius polėkius bei laimėjimus, jų veržimąsi į laisvę, į poilsio nuopolitinės propagandos, tad būtų A. Steponaičio knyga išėjus vispusiškesnė, jei paskutinis jos skyrius būtų kiek papildytas K. Mehnert'o studijų duomenų šviesoje.

VIENYBĖ - geriausia dovana bet kuria proga.

KULTŪRINĖS ŽINIOS

Prof. Kazio Pakšto biblioteka ir kiti daiktai, JAV Lietuvių Bendruomenės pastangomis ir lėšomis, pervežti į Chicago, Biblioteka, K. Pakšto paskyrimu, patalpinta Pasaulio Lietuvių Archyve. Archyvą tvarko V. Liulevičius, o jų išlaiko JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba.

JAV LB apylinkių valdybos, metams baigiantis, stengiasi surinkti solidarumo įnašus. Solidarumo įnašų mokėjimo sėkmingumas daugiausia pareina nuo apylinkės valdybos pastangų. Solidarumo įnašai sudaro pagrindines pajamas bendruomeninių institucijų vykdomiems uždaviniais finansuoti. Juo daugiau lietuvių atliks savo tautinę pareigą sumokėdami solidarumo įnašams, juo didesnius, reikšmingesnius ir reikalingesnius darbus galės įvykdyti bendruomenės organai.

Pasaulio Lietuvių archyvo išlaikymas yra sunki finansinė našta JAV LB centro valdybai. Asmenys ir organizacijos prašomos prie šios svarbios institucijos išlaikymo prisidėti piniginėmis aukomis.

PLB Valdybos suauktaime JAV ir Kanados bendruomenių vadovybių posėdyje Toronte, Kanadoje, spalio mėn. 27-28 dienomis iš JAV dalyvavo CV pirmininkas J. Jasaitis, nariai: Z. Dailėka, V. Adamkavičius, T. Vėles prezidento pirmininkas St. Barmukas,

MAIRONIO METŲ minėjime Romoje: Viršuje svečių tarpe matyti iš k. į d. maspetietis prel. J. Balkūnas, Lietuvos Diplomatinijos šefas S. Lozoraitis su ponia, archiau BALFO pirm. kan. dr. J. B. Končius, prel. L. Tulaba ir kt. APACIOJE: Vasario 16 Gimnazijos mokiniai atlieka minėjimo programą.

Kultūros Kongreso K-to pirmininkas P. Gaudys ir PLB Kultūros Tarybos pirmininkas dr. J. Puzinas.

Posėdyje buvo aptarti Kultūros Kongreso, PLB Seimo, Lietuvos laisvinimo ir organizaciniai reikalai.

Pernai Rytų Vokietija pardavė Vakarinei angliai, aliejaus ir audinių už 235 mil. dolerių, gaudama mašinu, automobiliu, chemikalų ir elektrai prietaisų už 218 mil. Už kiekvieną Berlyną praleistą sunkvežimį rytičiai nulupa po \$20 (Vakarų Vokietija atlygina). Kasdien 13 prekių ir 12 keičiamųjų traukinių išveina ir ateina Berlyną, aptarnaujami rytičių, kas mėnesio upėmis Berlyną atplaukia 700 prekių laivų. Lėktuvais pernai iš Berlyno išskrido 871,000, atkrido 723,000 keleivių.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštytis in 1886, is published weekly by Valerie Tyšliava and Juozas N. Tyšliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y. Tel.: APplegate 7-7257. Executive Editor: Valerie Tyšliava, Editor: Salomeja Narkėliūnaitė; Senior Editor: Vytautas Sirvydas. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three weeks' notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts submitted are subject to editing by the Editor.

M E S

VYTAUTAS SIRVYDAS

Atkelta iš 1 psl.

Falikau draugus namie:
Juk paklyst
Ir vienas moku!
Išėjau
Ir ieškau Eifelio padangės.

Motina — žemė,
Saulė — pati,
Namas peržemas,
Jūra plati!

Aš ilgesio pamušalas, laiko ir erdvės apsiauste.
Aš paskutinis žemės ir dangaus drebėjimo akordas.

Ar ne Tyšliavą pasekė Lietuvoje Mieželiais,
sakydamas:

Mano dvi kojos remias į žemės rutulį,
Mano dvi rankos paremia saulės kamuolį.
O tarp žemės rutulio
Ir tarp saulės kamuolio
Stoviu aš —
Žmogūs.

Čia mums prisimena Tyšliava Paryžiuje:

Baigiu šią savo radio poemą.
Jos turinys —
Jaunystė nežabota,
Jos varžas —
Tyšliava Paryžiuje.

Įdomi bųjų dviejų poetų pasikalbėjimo juostelė: laisvo ir nelaisvo poeto lietuvio! Tyšliavą iš Kauno užsienin iš tikrųjų Keturi Vėjai išpatė — pro Paryžiaus Coupe de Vents į Ameriką, čia leisti, redaguoti seniausį, daug audringų vėjų išgyvenusį Amerikos (ir viso pasaulio) lietuvių laikraštį Vienybę. Europos Lietuvis sakė: Tyšliavos redaguojama Vienybė buvo vienas ypač drąsių lietuviškų savaitraščių Amerikoje.

Be abejo, Tyšliava juto, kad laikraštis darbas atims laiko poetinei kūrybai, nes sakė:

Vai kodėl taip anksti
Mano žodžius karpai
Svetimųjų šalių mylimoji?

Bet taip pat juto, kad savanoris už Lietuvos nepriklausomybę užsienyje privalo būti ir savanoris kitu lietuvių frontu — spaudoje, nes tai vienintelis ginklas lietuvių išlaikyti. Tačiau ir redaguodamas (ypač skiltyje DABAR, kurios rinkinys ruošiamas išleisti atskira knyga), jis dažnai buvo poetas: rašė trumpais, vaizdingais žodžiais, kurie buvo sodrūs, aštriai sąmojingi. Juose dažnai švietė ne plikas, blaivus laikraštis išdėstymas, bet zaismingai jausmingas pasigėrėjimas gerai ir tiksliai nukaltu poetiniu pasisakymu. Jo stipri poeto individualybė ir laki, išskirtiniai drąsi vaizduotė, neleido nutūpti bet kurio vieno pasaulėžiūrinio susigrupavimo rėmuose. Jam vienybė lietuvių buvo ne atitrauktas ir tik Lietuvos himne skambąs garsas, bet gyvenimo kelias.

Po trijų milijonų metų
Vėl sugrįš kometos
Per nežinomo poeto kapą.

Tų trijų milijonų metų pradžioje — dabar — nežinomas poetas mums labai gerai žinomas. Jo gairės tebe gyvi iškeltos ir įveidėtos.

Kultūros Kongreso rengėjai nebijo nė atomo

EDVARDAS ŠULAITIS

Antrasis S. Amerikos Lietuvių Kultūros kongresas įvyks, kaip buvo numatyta, nežiūrint kas atsitiktų — karas, viesulai, liberalų sukilimas ar kitokios gamtos nelaimės.

Tokia nuomonė susidarė, trumpam užsukus į šio kongreso rengimo komiteto posėdį, įvykusį lapkričio 4 d. Chicagoje, ir pasikalbėjus su eile kietų vyrų, kurių B. Raila su dr. Nagiu nepajėgė nugalėti.

Šiame posėdyje teko matyti ir Kanados LB atstovą L. Balzarą (dabar gyvenantį Chicagoje), nors liberališkasis frontas, susidaręs prieš Kongresą, jau spėjo paskelbti, kad jis iš rengimo komiteto pasitraukė. Tuo tarpu šis stamboko sudėjimo žmogus sau ramiai rašė protokolą, kraudamas vieną lapą ant kito.

Kaip atrodė, V. Adamkavičiaus, kuris rėmė sukilėlių grupę, pasitraukimas iš rengimo komiteto kongresui nė kiek nepakenkė. Paaiškėjo, jog V. Adamkavičiaus keliuose laikraščiuose paskelbta žinia, kad JAV LB centro valdyba į kongreso rengimo komitetą kito atstovo nepaskirs, (V. Adamkavičius čia atstovavo tą valdybą) yra klaidinga. Tokiu atstovu jau yra paskirtas kitas centro valdybos narys — Z. Dailidka.

Labai įdomūs užkulisiai, dėl kurių V. Adamkavičius pasisakė pasitraukęs iš komiteto. Ta visa istorija nelyginant links mokas feljetonas ir šiuo tarpu ji dar neskelbtina. Beje, V. Adamkavičius buvo įsipareigojęs sudaryti ir vadovauti jaunimo sekcijai kongrese, tačiau ir šio darbo neatliko. Visa sukilimo prieš Kongresą ir V. Adamkavičiaus pasitraukimo istorija yra susieta su dr. J. Griniaus pakvietimu pagrindiniu kalbėtoju šiame kongrese.

Kaip žinia, dr. J. Grinčius prieš kurį laiką įžeidė liberalinio sparno žmones, nuvertindamas tragiškai žuvusiojo A. Skėmos kūrybą.

Toks dr. J. Griniaus mostas sukėlė liberališką grupę (besivadinančią santarpičiais) ant kojų, o ja pasekė ir kairieji kiti to bloko žmonės.

Kongreso rengimo komitetas tada buvo pastatytas į nemalonią padėtį: dr. Grinčius kelionės išlaidos iš Vokietijos jau apmokėtos, o jis jau senokai besisvečiuodamas Amerikoje visai nebando išsigąsti puolėjų ir iš kalbėtojų tarpo atsisakyti. Rengėjai padėtį norėjo kiek sušvelninti antruoju pagrindiniu kalbėtoju, pakviečiant liberalinio fronto žmogų, bet bent du desėtkai kviečiamųjų atsisakė.

Todėl, visų nelaimėi, Kongrese tik bus vienas pagrindinis kalbėtojas — dr. J. Grinčius, dėl kurio jau spėjo nukęsti ne tik Kongreso rengėjai, bet ir jis pats. Bet dėl to kongreso rengimo narių tarpe didesnių susijaudinimo žymių nematyti. Paklausus, ar kongresul negresia piketavimas iš liberalų pusės, atsakyta, jog apie piketavimą nieko negirdėti, nors vienas pajaukavęs, jog B. Raila Los Angeles mieste plakatus jau vaminąs. O visiems intrigu kėlėjams ramaus būdo rengimo komiteto narys pasiūlė sudaryti intrigantų sek-

ciją, jos vedėju pakviečiant buvusį jaunimo sekcijos vadovą.

Su kožtomis kitomis problemomis kongreso rengimo komitetas susiduria? Trumpai sakant — su daugeliu. Ant maždaug 10 vyrų pečių gula daug darbų. Jiems dabar dar yra problema surasti nemaža techniško personalo, kuris bus reikalingas Kongreso metu. Reikia susitvarkyti su daugeliu detalių: kas ir kiek galės kalbėti atidarymo metu, kas tars žodį banketo metu ir t.t. (O tų norinčių kalbėti tiek daug!)

Pasitaiko ir kitokio pobūdžio vargų. Štai, spaudos sekcijos vadovas dr. Prunskis į šios sekcijos programą įrašė invokaciją. Netik, kad įrašė, bet ir pakvietė tam reikalui asmenį, o dar blogiau — jau paskelbė spaudoje.

Komitetas, tai pamatęs, buvo priverstas diskutuoti kas daryti. Invokacija buvo numatyta tik viena — tuojpo Kongreso atidarymo. Bet po ilgesnių ginčų spaudos žmonėms palikta ir antroji invokacija, nes asmuo šiam reikalui jau pakviestas... O gal, iš tikrųjų spaudos žmonėms reikia daugiau

melstis negu paprastiesiems asmenims! — kairieji net yra ir tokios nuomonės.

Reikia pasakyti, kad Kongrese nebus tik vien kalbama ar meldžiamasi: daugelį galės dominti ne žodinės kultūros apraiškos. Jų tarpe — meno, architektūros, spaudos parodos ir ypatingai — simfoninis koncertas. Meno parodos vyriausias asmuo — dail. J. Pautienius šių eilučių autoriui parodė iš įvairių pasaulio kraštų suplaukusius meno kūrinius. Lapkričio mėn. 4 d. dar visi darbai nebuvo išpakuoti, bet, kiek teko matyti, čia bus atstovaujamos įvairios meno kryptys, kas yra bene pirmas įvykis mūsų parodose.

Visų parodų atidarymas įvyks lapkričio mėn. 21 d. 7 val. Chicago Jaunimo centre. O pačio kongreso atidarymas bus sekančią dieną — ketvirtadienį (Padėkos Dieną) 10 val. toje pačioje vietoje.

Atrodo, jog, nepaisant įvairių nesupratimų, nepasisekimų ar rengėjų vienokio ar kitokio neapdairumo, Kongrese vistiek reikėtų dalyvauti, bent įvertinant tų žmonių pastangas ir gerus norus.

VLIKO SESIJOS

Atkelta iš 1 psl.

Dr. A. Trimakas, VLIKO pirm.

Mūsų santykių su pavergtąja tauta apimtis ir būdai yra plačiai diskutuojami. Jus apsprendžia tų santykių tikslas. Stiekiame tautai laisvės, tad neprivolome daryti nieko, kas jos teises į laisvę karpytų ir šviesesnio rytojaus viltis mažintų.

Priešingai, turime daryti visa tom teisėm ginti ir jų gražinimo reikalauti. Dar blogiau pasielgtų, jei kas savo santykius su pavergtąja Lietuva okupanto priešpaudą stiprintų. Tenka nepamiršti, kad okupantas remiasi ideologija, kuri yra priešinga lietuvių dvasiai, jo tautinei sąmonei ir nusiostatymui.

Pavergtajam lietuviui neleista nei laisvai kurti, nei veikti. Iš šios jo nelemtos dalios plaukia išvada, kad galime palaikyti tikrai asmeniškus santykius su pavergtais broliais, juos visaip paremdami ir vengdami pavergėjų, kokios tautybės jie bebūtų. Tuo labiau būtų tautai kenksminga, jei mes palaikytume santykius su okupantu įstaigomis, institucijomis ir jo kontroliuojamomis organizacijomis. Jos visos tarnauja Maskvai ir jos imperialistiniams siekimams.

Šalia šių klausimų, bus, be abejo, pasisakyta ir organizaciniais klausimais, ypatingai kaip suburti visas patriotines politines grupes į Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

SPAUDOS SKILTYSE

Kiek platus laukas kompromisams Kubos atveju: Prez. Kennedy savo ribą nustatė: nušalinti iš Kubos sovietines raketas ir sunkiuosius lėktuvus. Nieko nesakė apie Castro nušalinimą. Čia nuolaida Maskvai. Todėl, jei rusai, kvarantinu pavadintos ginklų blokados kaktomis nepralauš, abi pusės kompromisą ras. Rusai padarytų nuolaidą ginklų, amerikiečiai Castro atveju. Kompromiso pasiekti kliudytų rusų nenoras blokados pripažinti, arba jei amerikiečiai būtų priversti ginkluotu puolimu sovietines bazes Kuboje sunaikinti. Krizė yra aiški kova dėl galios tarp Sovietijos ir Vakarų. Kuba čia parinkta tik todėl, kad arti Amerikos ir geriausiai tiko išbandyti amerikiečių ryžtą atkratyti nuo jų talkininkus ir duoti "juoda akį" jų panosėje. Prez. Kennedy nepalūžo, todėl, aišku, ateina laikas kompromisams.

Drummond Burgess, Kanadietis komentatorius.

Daugiau 13 psl.

Jungtinės Tautos - pasaulio diplomatijos centras

Salomėja Narkėliūnaitė

Dabar, kai Jungtinės Tautos kūrė tik užbaigė savo septyniolika metų gyvavimo metų ir jau žengia į aštuonioliktuosius, kaskart vis labiau aiškėja, kad ši organizacija yra pasaulio diplomatijos centras.

Šitai patvirtina ir tas faktas, kad nuo pat Kubos krizės pradžios Jungtinės Tautos buvo suteiktas ypatingas vaidmuo.

Savo istorinės kalbos metu spalio 22 d., vos tik prieš dvi dienas prieš septynioliktąsias Jungtinių Tautų metines, prez. Kennedy pasakė:

„Pagal Jungtinių Tautų chartą mes šiandien prašome, kad būtų sušauktas Saugumo Tarybos posėdis akcijai prieš šią sovietų grėsmę pasaulio taikai. Mūsų rezoliucija reikalauja, kad Jungtinių Tautų priežiūroje tuojau pat būtų išardyti visi puolamieji ginklai, ligi karantina galės būti nuimta.“

Tai buvo vienas tų septynių žingsnių, kurių prezidentas ėmėsi pašalinti sovietinei grėsmei prieš Ameriką ir visą Vakarų hemisferą.

Dvidešimt keturių valandų laikotarpyje Saugumo Taryba susirinko, sakė kalbas, ėmė rezoliucijas ir išryškino savo nuomonę. Tuojau pat tam tikra dalis buvusio įtempimo ir buvo pašalinta, nes tautos kalbėjosi, o nesišaudė.

Tačiau Jungtinės Tautos šiuo atveju pasiūlė daugiau negu vien diskusijas tuo klausimu. Jos tapo naudinga tarpininku pačiai problemai spręsti. Nors Jungtinės Tautos pačios ir negali ap-

riboti savo narių suverenumo, bet jos yra buvusios praityje ir gali būti ateityje naudingos sudrausti agresijai, iš kur ji beateity.

Būdingas faktas, kad pirmosios kritiškos savaitės pabaigoje, savaitės, kurią kaip tik buvo ir pačių Jungtinių Tautų savaitė, diplomatai ir nediplomatai reiškė nuomonę, kad Jungtinės Tautos buvo vienas svarbiausių faktorių tuose įvykiuose, jog pasaulis ne tik išvengė branduolinio karo, bet ir sovietai atsiskakė savo karinių bazių vos 90 mylių kvotolyje nuo Amerikos krantų.

Pirmiausia, Jungtinės Tautos parūpino diplomatinį būdą Chruščevui sutikti, kad jo raketos būtų išardytos ir kad jo laivai su karinio pobūdžio kroviniu būtų nukreipti nuo Kubos. Tai, savaime suprantama, laimėjimas.

Ką gi Jungtinės Tautos gali daugiau padėti? Kitais kritiškais atvejais praityje JT Saugumo Taryba yra nutarusi ir suorganizavusi įvairių tautų kariuomenę agresoriui atmušti, kaip pvz., atsitiko su Korėja.

Generalinė asamblėja dviem trečdaliais balsų per nepaprastai greitą laikotarpį nutarė suorganizuoti kariuomenę Suezio ir Kongo krizių metu.

Jungtinių Tautų gen. sekretorius turi teisę pasiūsti neutralius stebėtojus padėčiai tyrinėti, jei paliestosios šalys sutinka, kaip tai buvo pasielgta 1958 m. Libane.

Pagalilau Jungtinės Tautos gali veikti ir turėti tam tikro

spaudimo ir savo, kaip pasaulio, viešąją nuomonę. Suprantama, vien vadinamos viešosios nuomonės nepakanka pakeisti kurios nors valstybės vidaus santvarką ar politiką, bet tai vis geras priedas prie pagrindinės veiklos.

Šiuos žodžius rašant, atrodo, kad Jungtinių Tautų vaidmuo Kubos krizėje dar tik prasidėjęs, bet ir dabar jau galima susidaryti vaizdą, kad Jungtinės Tautos yra priklausomybės simbolis. Toji priklausomybė, nesvarbu, ar ji kam patinka ar nepatinka, dabar yra vis labiau ryškėjantis faktas pasaulyje, kuris, kad ir laikomas netobulu, bet yra pakankamai tobulas save sunaikinti.

„Adlai Stevenson Reports“ programoje per ABC televizijos tinklą, Jungtinių Tautų savaitės proga, Amerikos Jungtinės Tautos remti komiteto pirmininkas nūdienę padėti yra šitaip apibūdinęs:

Yra kardinalinis faktas, kad tokios sunkios krizės metu, kaip dabar, prezidentas Kennedy ir Chruščevas nuėjo į Jungtines Tautas. Tai yra vienintelė pasaulyje vieta, kurioje trumpu laikotarpiu kiekviena valstybė iš 110 narių turi galimybės pasitarti su kitomis 109-mis. Jungtinės Tautos yra tapusios pasaulio diplomatijos centru. Šito fakto pripažinimas yra labai svarbus žmonių istorijoje.

Šitokiems reikalams esant, Amerikos piliečiams reikalinga Jungtines Tautas remti ne iš baimės ar vien tik iš tikėjimo jomis, bet ir iš

Nors ir labai užsiėmę ryšium su Kubos krize, Jungtinių Tautų diplomatai randa laiko ir laisvesnei valandai. Nuotraukoje JAV ambasadorius Adlai E. Stevenson Jungtinių Tautų korrespondentų sąjungos metiniame baliuje lapkričio 2 d. sveikina su Vienybės leidėja Valerija Tysliaviene. Šalia redaktorė S. Narkėliūnaitė.

KAIP ATRODO KLAIPĖDA DABAR

Iš Lietuvos atvykstantieji, o jų nemažas skaičius iš Klaipėdos krašto, suteikia naujų žinių apie tai, kaip atrodo šių dienų Klaipėda ir aplinkinės vietovės.

Šį kartą — keletas Klaipėdos vaizdų, atpasakotų Fed. Vokietijoje leidžiamame laikraštyje „Memeler Dampfboot“ (17 nr.).

Jaunas klaipėdietis pirmiausia pastebi, kad Klaipėda yra virtusi uostu, pirmoje eilėje eksportuojančiu naftą. Visi vamzdžiai, iš Baltarusijos ar Galicijos, — o apie juos buvo plačiai girtasi — dar vis tebetūno popieriuje. Nafta į Klaipėdą vežama traukiniais, čia išpompuojama ir skandinavų ir kitais laivais išvežama į įvairius kraštus.

Naftos gabenimas tiek intensyvu, kad jūra užteršiama nafta ir savo metu švarius vandenį tarp Palangos ir Nidos yra padengęs alyvos sluogsnis. Jūros gatvėje šiuo metu įrengta valstybinė benzino pardavimo stotis.

Jei dabar mesime žvilgsnį į sporto stadioną, patirsime, kad jis ir toliau naujų galios bei darbų pažinimo.

Turint teisingą informaciją, galima susidaryti balansuotą vaizdą apie visuotinę padėtį.

Mes neprivalome nei nuvertinti, nei pervertinti Jungtinių Tautų įnašo į taikingą tarptautinių sprendimų ginčų, kurie priešingu atveju būtų sprendžiami branduoliniais ginklais.“

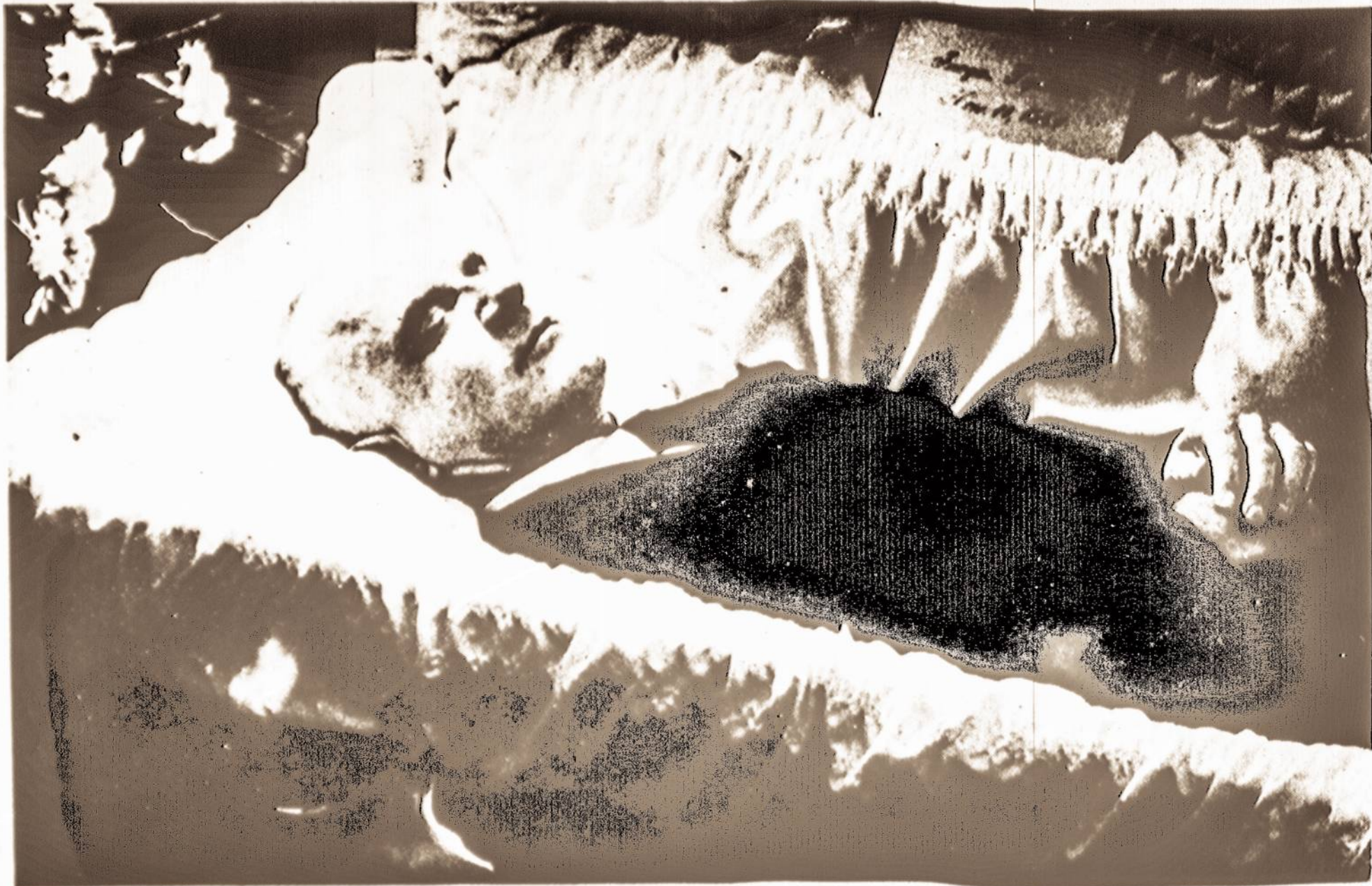
dojamas — ne tik sporto rungtynėms, bet ir įvairaus pobūdžio politinėms manifestacijoms, dainų šventėms ir pan. Spėjama, kad ligšiol sporto ir pan. reikalams naudota aikštė numatyta skirti naftos paskirstymo, tankavimo reikalams.

Uosto rajonas savo metu buvusios navigacijos mokyklos šiaurės link apstatytas iš dalies, betono ir lentų tvoromis ir be specialaus leidimo niekas į tą rajoną neįleidžiamas.

Uosto srityje veikia dar nuo prieškarinių laikų pastatytas žuvų konservų fabrikinis. Sporto halėje šiuo metu žaidžiamas krepšinis, o netoli halės buvusiam karo metu sužalotame sporto akademijos pastate dabar veikia vidurinioji mokykla.

Klaipėdoje pastatyta visa eilė naujų gyvenamųjų blokų, tačiau lietuvių šeimos juose gyvena labai susikimšusios. Tarp buv. Liepojos aikštės ir geležinkelio pervažos, buv. Moltkės gatvės pastatose įsikūręs sovietinės armijos štabas. Visoje eilėje namų gyvena rusų karininkų šeimos. Saulių namai paversti karininkų namais ir civiliai gyventojai į juos neįsileidžiami. Ten rengiamai ir šokiai.

Kur tik vaikščiosi Klaipėdos gatvėmis, visur susidursi su uniformomis. Klaipėdoje yra ir pasienio sargybos būstinė, ir Klaipėdos milicijos namai, be to, veikia ir Jūrinių mokykla — joje apmokami vairininkai, mašinistai, radistai, navigatoriai ir kt. (ELTA)

"... Nakties tyloj, girdziu, kažkas obliuoja grabą — —" (Iš Juozo Tysliavos poemos "Tėve Mūsų")

R A T A I

Keturi vežimo ratai,
Juodbėri arkliai.
Nepapratę berno metai
Tūnoti tyliai.

Arklį kaktą puošia saulė,
Akys—spinduliai.
Prunkščia, lekia per pasaulį
Bernas ir arkliai.

Pučia vėjas, vėjas pučia,
Pučia iš kalvos.
Laike laime, ar tai tu čia
Stovi be galvos?

Keturi vežimo ratai,
Juodbėri arkliai.
Viską žino, viską mato
Kirmėlės keliai.

JUOZAS TYSLIAVA

Prie Juozo Tysliavos kapo taurės

Nusmigę saulės spinduliai,
Kur stovi Jisai vienas...
Prie kojų rožės, grauduliai,
Ir taurės kietos sienos...
Lyg Eifelio bokšte, Paryžiu,
Kur jis į miestą atsigręžęs,
Įvelgęs daug pasakė —
Širdis poemom plakė.

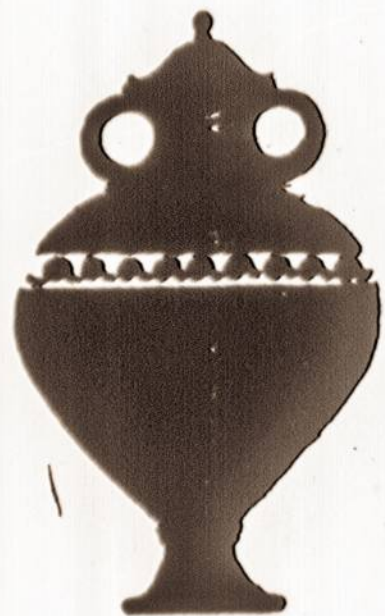
Dabar prie tylios kapo taurės,
Daug adoruoja mąstymų.
Gražių, šiurpių, graudžių...
Meilių, gilių, brandžių...
Visi draugai mintim ateina,
Ir žadina jo lyrą keltis...
O gladijolos baltos, baltos —
Ima pumpurų žodžiais skeltis.

Tamsiam tamsiam sielos vualy,
Mylimoji lėtai prieina...
Už krizantemą ji liūdnesnė,
Už erdvių žvaigždę mistiškesnė...
Ji taria savo žodį: —
Tu čia nemiręs, tik išėjęs...
Į Mistikos Kosmosą seną...
Pasižvalgyt po dangaus meną —
Kaip sielų sielos ten gyvena.

— O aš, nerimstu... Tavęs laukiu...
Tu, Susimąstymas, didysis...
Man širdis skausmu susivysčius...
Naktis prarymau, laukiu dieną:
Gal sužvangės vartelių varis?
Gal prasivers vėl durų plienas?...
— Ir taip man akys pražiūrėtos,
Rožės į šalį — pastūmėtos...
Už langų blaškosi vakaris —
Bet tyli plienas, tyli varis.

— O darbas — darbą veja, gena...
Kiek mano jėgos tik įmano.
Išgirsk, padėk, surask, patark...
Trokštu išausti juostą gražią...
Iš tavo vizijų ir amžiaus...
Iš tavo meilės Lietuvijai —
Tegu sužydi gražios gijos.

— Aplinkui dūžia, verkia lyros...
Jų ašaros dėl tavęs byra...
Taurę balsais apglaudžia —
Gedulą gaudžia, gaudžia.
Veidus nuglostau, jiems adoruojau...

Marija Aukštaitė

Su jais alsuoju vienu pasauliu...
Jie mano gėlės, jie mano grožis,
Jie mano meilė, jie mano rožės...
Jie mano viskas viskas—
Jie dangaus spektrais tviska.

JUODA VĖDUOKLĖ

Juoda vėduoklė ant mano stalo,
Su baltom rožėm, skrendančiom gervėm...
Nuometai mano labai išbalę,
O širdies vyną — rūpestis geria.

Tiek mano vyno dar neišgerto,
Neišseikvoto ir neišsemto —
Erškėčių tvorom sodas aptvertas,
Vyną ir rožes — vėduoklė mato.

Jinai gulėjo Borghesų damoms
Romos salionuos, jų veidus glostė...
Dabar, kai amžiai jau nauji gema —
Nuometais mano ji apsiklostė.

O aš kaip gervė erdvėj ištroškus,
Trokštu pasiekti šilus tėvynės...
Verkiančią lyrą šalin nubloškus,
Siekiu, tėvyne, tavo nakvynės.

Marija Aukštaitė, rašytoja, šių eilėraščių autorė, vieno apsilankymo metu Vieniybės namuose. Su Juozu Tysliava susipažino 1934 m., kai jis pirmą kartą atvykęs į Ontarią vizitą padarė Radkevičiūtei-Navikevičienei ir tos pirmos pažinties proga suteikė jai Marijos Aukštaitės vardą. Nuotrauka daryta Vieniybės namo bibliotekoje, kur įrengiamas Juozo Tysliavos memorialinis kambarys.

KNYGYNE

Tyliam rūme blyksi šešėliai.
Tyliame rūme prieblanda gula...
Knygų lentynos veidus išskėlę,
Mielų poetų... Ir filosofų...
Iš visų amžių, iš katastrofų...
Ir vos užgesę autoriai puikūs —
Žiūri į mane, jų žvilgsniai sunkūs.

Lengvi ir sunkūs autoriai žiūri,
O rūmas pilnas tylos grabinės...
Bet čia taip gera šioj sutartinėj...
Kiekvienas grožiu savo užbūręs,
Kiekvienas liepsną savą sukūręs...
Kiekvieno mintys čia deimantinės —
Tai Amžių Balsas, iš jų krūtinės.

Rymau prie stalo ir kontempluoju
Tarp savo žvaigždžių, tarp savo saulių...

VIENYBĖ, 1962 m. lapkričio 9 d.

Juozas Tysliava savo tėviškėje 1927 m.

Tai išėjau išklydau į pasaulį —
Lūšnelė samanota dingo tolumoj...

(Iš Juozo Tysliavos "Žaltvykslės")

SONETAS

Rauda išbučiavau aš tėviškę,
Siela aš pažvelgiau kelionei į akis.
Pasaulio obalsiai nors vis dar žvėriški,
Tačiau širdis mana — gyvenimo ugnis...

Lūšnelė pasipuoš paparčių vainiku,
Lūšnelė dainomis, kaip paukštis, suplasnos;
Akymojai skraidys — užeiviams — neklaiku.
Nes kankliai glūdumoj, kaip grojo, taip ir gros.

Ją sutemoms lankys tylių rytų arai
Ir būsimų aušrų dainas išlies...
Jos sienas išbučiuos supančioti vergai...

Tai ilgesio daina — pasauly — tarp stabų...
Ten kryžkelę regiu, už jos būtis mirties...
Ten ilgesys ir aš susgūšime abu...

JUOZAS TYSLIAVA

Juozo Tysliavos "DABAR" rinktinė

Ši mėnesį nespėjama išleisti. Leidinys baigiamas ruošti bet jį spaustuvę bus atiduotas tik 1963 m. pradžioje. Visi, kurie dar neužsiprenumeravo "Dabar" rinktinės prašomi savo užsakymus siųsti: V. Tysliavenei, 192 Highland Blvd. Brooklyn 7, N. Y. Kaina 10 dol.

VIENYBĖ, 1962 m. lapkričio 9 d.

Simbolizmas, Keturi Vėjai, Juozas Tysliava

(PASINAUDOTA VILNIUJE 1961 M. IŠLEISTA "LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA")

Lietuvių simbolistai žymiai išstobulino ir panaujino eilėraščių ritmiką, rimus, poetinės išraiškos priemones. Dažnai vartojo toninę eilėdarą, ypač išvystė metaforą, kuri jų poezijoje buvo viena pagrindinių stiliaus priemonių.

Simbolizmas plačiausiai pasireiškė B. Sruogos, V. Mykolaičio (Putino), F. Kiršos, P. Vaičiūno kūryboje — ryškus ir pas vyresnės kartos M. Gustaitį, M. Vaitkų ir kai kuriuose A. Lasto eilėraščiuose.

Iš jaunesniųjų simbolizmas didžiausią įtaką darė J. Tysliavai, S. Santvarui, K. Inčiūrai, S. Anglickui. Jis jaučiamas ir S. Nėries, L. Skabeikos, A. Venclovos, V. Montvilos ankstyvoje kūryboje.

Simbolizmo kryptis išseko gerokai prieš 1930 metus, bet atskiri bruožai, naujai perdirbti ir įsilieję į kitas modernizmo sroves, ir vėliau pastebimi poetų kūryboje. Praturtinę poezijos išraiškos priemones, simbolizmas sykiu ir varžė — stūmė poetus nuo tikrovės vaizdavimo į siaurai individualistinę lyriką, neigė meno idėjiškumą.

Nauja modernistinė kryptis lietuvių literatūroje apsipavidalino 1922–1924 m. — tai futurizmas. Jam atstovavo "keturvėjininkai," vardą gavę nuo leistojo žurnalo Keturi Vėjai.

Veiklą pradėję, keturvėjininkai paskelbė kovą simbolizmui ("žvaigždžiapalaidių simbolizmui"), neigė saloninę poeziją, aukštatistebį estetizmą, "senelius" (senus poetus). Simbolistai, girdi, kalbą apie "gelmes, kurios tik arbatinio šaukštuko gilumo siekia."

Keturvėjininkai neigiamai žiūrėjo į senovės Lietuvos praeitį idealizuojančią romantinę literatūrą, pasisakė prieš nenuoširdžius patriotinius šūkius ("atsipdantę saldžiąją tėvynės meilę"), pašiepė romantiškos literatūros sentimentalų jausmingumą ir sakė, kad vietojetoje vyturių ir lakštučių mieliau klausysių "kad ir karvės maurojimo." Keturvėjininkai maištavo ne tik prieš pasenusias literatūros kryptis ir formas, bet prieš Lietuvos gyvenimo siaurumą ir provincializmą, prieš kultūrinės atmosferos tvankumą, prieš mieščiųionis, norinčius, kad "menas švelniai ir atsargiai kutentų jų papades." Manieringame, rėksmingame keturvėjininkų proteste tam tikru atžvilgiu atspindėjo ir platesniųjų visuomenės sluoksnių opozicinės nuotaikos.

Keturvėjininkų grupės branduolį sudarė K. Binkis, S. Semerys, J. Žengė, A. Rimųdis, J. Tysliava, P. Tarulis, A. Šimėnas. Prie jų kurį laiką buvo prisidėję Butkų Juzė, T. Tilvytis, A. Gričius. (Tysliava buvo jauniausias ir aukščiausio ūgio; jį praminė Benjaminu — V. S.)

Juozas Tysliava (1902–1961) į keturvėjininkų tarpą atėjo jau išleidęs porą eilėraščių rinkinių ir susidaręs talentingo jauno rašytojo vardą.

Pirmųjų rinkinių (Žaltvykslės, 1922 m., Traukinys,

1923) eilėraščiai parašyti simbolizmo įtakoje. Paslėmė žaismingu lyrizmu ir formos muzikalumu.

Šias savybes Tysliava išlaikė ir pakrypęs į futurizmą. Būdinga keturvėjininkams maniera iškilo trečiu rinkiniu — Nemuno Rankose (1924). Dar labiau ji sutvirtėjo rinkiniuose Auksu Lyta (1925) ir Tolyne (1925).

Paryžiuje buvo išleista jo eilėraščių vertimų rinkinys prancūzų kalba Coupe de Vents ("Vėjų taurė," 1926). Tačiau Tysliava nepasidarė tipingu futuristu. Jo netraukė kitų keturvėjininkų mėgstamos šurkščios detalės ir kontrastai. Tysliavos melodingoje, skambioje poezijoje išliko nemaža romantinio pakilumo.

Nauja maniera Tysliavos lyrikoje pasireiškė visų pirma didmieščio vaizdais, mašinių ir technikos apdailinimu. Šiuo atžvalgiu ypač mašinių ir technikos apdailinimu. Šiuo atžvalgiu ypač būdingos jo "radijo poemos" (Berlyne, Paryžiu)

ir eilėraščiai: Miestas, Daina Apie Traukinį, Lietuvi!

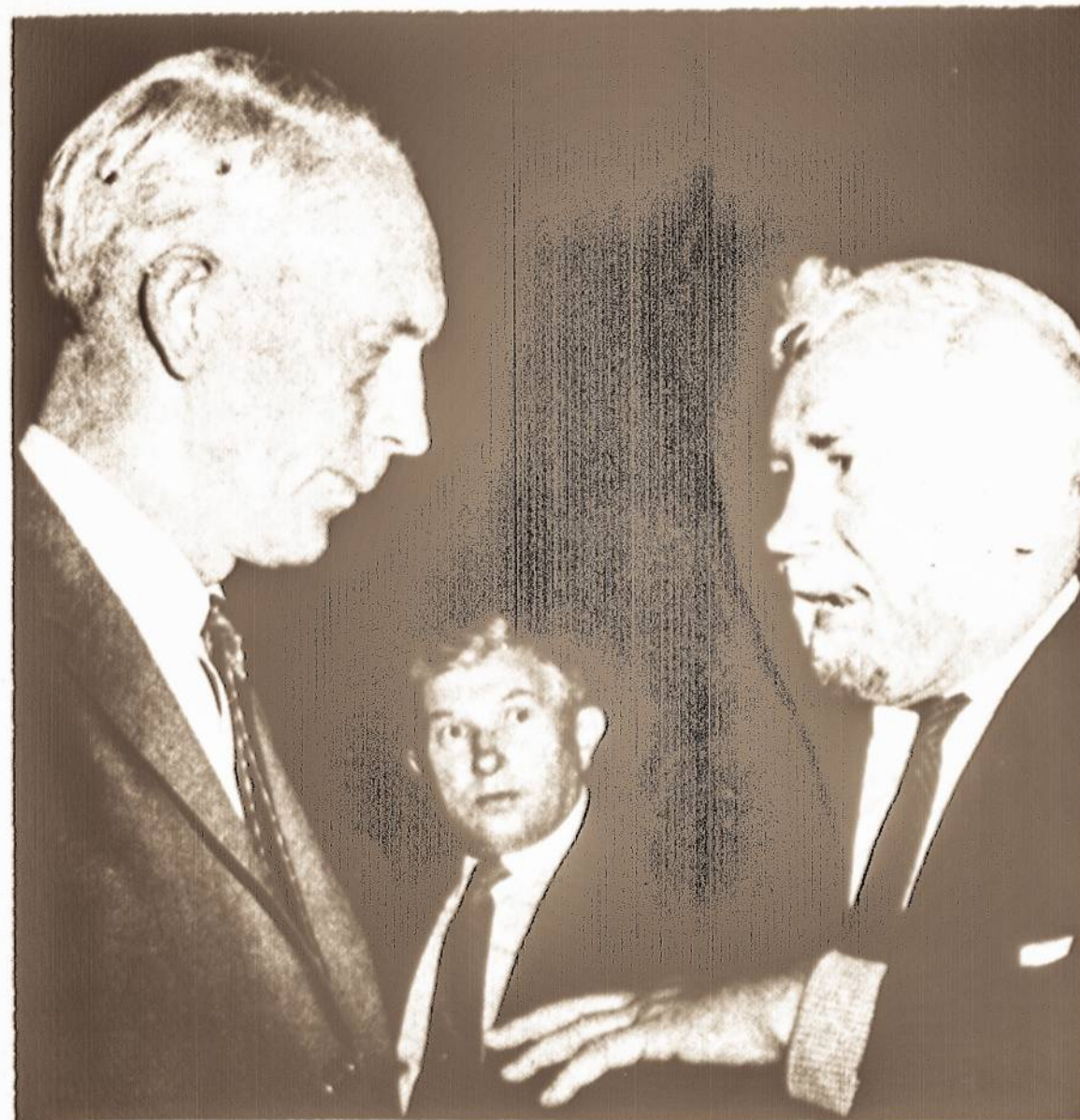
Be to, Tysliava rašė ir meilės lyriką. Jo poezijos lyrinis herojus tai "kultūringas barbaras iš Suvalkijos lygumų." Geriausi Tysliavos futuristiniai eilėraščiai — ekspresyvūs, veržlios nuotaikos, lakios ritmikos (Daina apie Duoną, Rudenio Gandas, Mano Deimantas). Tysliavos eilėraščiuose kartu ir daug manieringumo, pozavimo. Užvis labiau jam rūpėjo originali metafora, muzikinis efektas, kuo įmantresnė maniera.

Iš visų poetų Tysliava labiausiai stengėsi išesti savo kūriniais už Lietuvos ribų, daug važinėjo po užsienį, organizavo literatūrinį bendradarbiavimą su kitų tautų modernistais. Kurį laiką gyveno Paryžiuje, o 1932 m. emigravo į JAV, kur ėmė redaguoti Vienybės laikraštį.

Vytautas Širvydas

Rasytoja ir poete Demie Jonaitiene, kuri į anglų kalbą išvertė Juozo Tysliavos poemą "Tawa nouson". Ši poema bus išleista ir anglų kalboje.

"Kai dailininkai susitinka... Kairėje Telesforas Valius, kuris 1963 m. pavasarį žada baigti iliustruoti Juozo Tysliavos poemą "Tawa nouson" (Tėve mūsų). Dešinėje dail. V. Jonynas.

Dailininkė E. Urbaitytė

Tokį plakatą išsluntinėjo dailininkė Elena Urbaitytė, reklamuodama 10-4 galerijos parodą, kuri atidaroma lapkričio 11 dieną ir tęsis iki gruodžio 1 d. 10-4 galerijos adresas: 178 Second Avenue, New Yorke (prie 11 gatvės). Lankymo valandos nuo 1 iki 6 vak., išskyrus pirmadienius.

Dailininkė E. Urbaitytė gimusi Šiauliuose, o meną pradėjo studijuoti Kauno Tarkomosios Dailės Institute. Nuo 1946 iki 1948 studijas tęsė Miuncheno Meno Akademijoje, 1949 m. baigė Tarkomosios Dailės Institutą Freiburge. Gavusi World Student Service Fund stipendiją, atvyko į JAV.

Amerikoje 1952 m. baigė Alabama kolegiją, gaudama bakalauro laipsnį ir nuo 1955 m. studijas tęsė New York Art Students League ir Columbijos universitete, kur 1961 m. gavo meno magistrės laipsnį. Atostogų metu aplankė Italiją, Ispaniją, Prancūziją, Meksiką ir kitus kraštus.

Šiuo metu Urbaitytė mokytojauja Massepequa Park, L. I., dėstydamą meną gimnazijoje.

Dailininkė Elena Urbaitytė savo studijoje.

IDOMI MADŲ PARODA CHICAGOJE

A. L. Montessory Draugijos madų paroda praėjo dideliu pasisekimu. Spalio 21 d. didžioji Jaunimo Centro salė buvo pilna puošnių svečių, nežiūrint į tai, kad šį rudenį tai jau antroji lietuviška madų paroda.

Nors spaudoje jau matėsi neigiamų pasisakymų prieš madų vaikymą ir šitokių parengimų tikslingumą, chigagietės moterys, savo nepaprastu susidomėjimu, įrodė, kad madų parodos tapo lietuviškų parengimų pilnateisiu nariu.

Reikia pasidžiaugti, kad kartu su šiomis parodomis išryškėjo ir mūsų jaunesnės kartos moterų organizaciniai sugebėjimai. Madų parodos yra sudėtingas įvykis, reikalaujantis ne vien rūbų ir įvairių priedų priedelių paruošimo, tinkamo salės ir platformos sutvarkymo, bet reikalauja įtempto ir sklandaus darbo jau programai vykstant.

Nuostabu, kaip greitai ir be užkliuvimo mūsų jauni modeliuotojai keltė rūbus, skrybėlaites ir su šypsena vėl ramiai ėjo pro plojančią publiką, visai nešduodamos to skubėjimo ir maišaties užkulisyje.

Pirmoji vakaro dalis buvo paskirta mūsų mažiesiems, kurie demonstravo savo mamyčių, Montessory Draugijos narių, siūtus rūbelius. Viso matėme, berods, devynioliką modelių, kai kuriuos dar baikingai besižvalgančius plojančią žiūrovų gausybę ir į neįprastas lempas ir fotografų blykčiojimus.

Antroji parodos dalis tu-

rėjo suaugusius modelius ir rūbus, sukurtus mūsų jaunos ir gabios madų kurėjos Irenos Stašaitytės — Borgnoni, kuri savo meno mokėsi Buenos Aires ir Chicagoje.

Demonstravimo metu rodyta kasdieniniai rūbai, kostiumai bei apsiaustai, o taipgi, ir šventinių progų brangių medžiagų suknelės.

Susidarė įspūdis, kad Stašaitytė mėgsta sunkias vilnos ir megztų medžiagų kombinacijas, o kirpime koncentruojasi į palaidas, liemens neakcentuojančias, ramių, klasinių linijų suknelias.

Nemaža vartota plačių diržų ir žemų, didelių kišenių. Viena vakarinė suknelė padabinta gintaro gabalėliais.

Modelius pristatė ir komentais palydėjo Eglė Vitulienė. Pertraukos metu pravesta labai turtinga loterija, kurios fantų tarpe buvo šešios rankų darbo tautinės lėlės, be to, neįprastai turtingas menininkų indėlis: A. Varno, A. Petrikonio, Vl. Vaitekūno, J. Tričio paveikslai, E. Marčiulionienės keramika, Montvydo medžio kopytėlė, ir kt.

Pernykščių metų Montessory madų parodos pelnas buvo panaudotas kaip stipendija vienos mokytojos mokslo gilinimui, o šių metų — Chicagos Vaikų Namelio reikalams.

A. P.

Viršutinėje nuotraukoje: Chicagos A. L. Montessory Draugijos madų demonstravimo dalyvės: Lakštuoanė Viežienė, Dalia Mieželiene, Žibutė Duobaite, Dana Parokaitė, Vida Janulevičiūtė, Liuda Germanienė ir Aldona Bendikaitė. **Antroje nuotraukoje** - grupė vaikų, demonstravusių madas A. L. Montessory Draugijos parodoje Chicagoje. Juknevičiaus nuotraukos

Marie Totoraitė Cohn, vienybiete, gyvenanti Rye, New Yorke, yra pagarsėjusi Westchester rajone savo gėlių papuošimais, už kuriuos ji yra laimėjusi daug premijų dalyvaudama parodose. Marie Cohn, be to, yra didelė muzikos mėgėja, dažnai matoma ir lietuvių koncertuose, turi vieną iš didžiausių lietuviškų ploktelių rinkinių.

V. Maželio nuotrauka

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitškiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

UŽMIGAI APKABINUS LĒLĒ ...

Užmigai apkabinus lėlę...
Ir apvalūs rausvi skruosteliai
Baigia rasą išgerti šiltutėlę —
Mažą nuoskaudą — didelio kelio.
Užmigai apkabinus lėlę...

Ir miegok. Kol rasa, ne Žarijos.
Kol išdžiūsta. Kol nenudegina.
O paskui... Gal — neprisivijus,
Neprišaukus — ieškosi rankų,
Prie kurių drėgnu veidu priglaustum.
Gal ieškosi skruostų, akių,
Žarijas kur į rasą paverčia.
Gal ieškosi — pečių brangių...

Tai miegok apkabinus lėlę,
O paskui, o paskui...
Gal gyvenimą visą mielą
Tu ieškosi pečių tokių,
Kad galėtum pribėgt, apkabint,
Išsakyt, išsaukt —
Tą pavasarį žaliąmintį,
Saulės įpūstą tiesiai širdin.
Kad galėtum sušukti: "Palauk!"
Kad galėtum sušukt: "Eime!"

Kad galėtum prieiti artyn
Ir už mylių šimtų būdama...
...Tai miegok, tai miegok ramiai,
Apkabinusi lėlę...

JANINA DEGUTYTE

MAIRONIO PAMINKLAS

New Haven, Conn. Lietuvių Bendruomenės apylinkė lapkričio 17 d. 7 val. vak. (punktualiai) lietuvių šv. Kazimiero par. salėje, 339 Greene St., New Haven, renngia vakarą paminėti Maironį.

Programoje: dail. Vytauto Jonyno paskaita "Maironis nemirė." Apie Maironį kaip poetą rašytojas P. Jurkus pademonstruos garsinę filmą. Bridgeporto oktetas, vadovaujamas P. Rasto, ateis dainų ir žodžių pynę iš Maironio kūrybos.

Waterburlio kvartetas, vadovaujamas prof. Aleksio, padainuos Maironio kūrinių. Waterburiškis aktorius Žemaitaitis padeklamuos, New Haveno tautinių šokių grupė, vadov. Linos Mikalavičiūtės, pašoks tautinių šokių. Linutis Lipčius padeklamuos eilėraščių iš dėdės kūrybos.

Po to, geram orkestrui grojant, šokiai ir bufetas. Pelnas skiriamas Maironio paminklui — jo vardo fondui. (At.)

Komp. J. Gaidelio "Kantata apie Lietuvą" (žodžiai poeto S. Santvaro) yra vienas iš geriausių kūrinių, sukurtų išėjimoje. New Yorke lietuviams šį veikalą išgirsti proga suteikiama lapkričio 24 d. Vienybės metiniam koncerte, kuris įvyksta Brooklyno Academy Music Hall.

BROOKLYN ACADEMY MUSIC HALL

Šeštadienio vakare, lapkričio 24 dieną 7:30 val.

TRADICINIS VIENYBĖS KONCERTAS

Julius Gaidelis, kompozitorius, choro dirigentas

PROGRAMOJE
Bostono lietuvių
mišrus choras
IR SOLISTAI

Koncertui pasibaigus
LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE
JYYS POBŪVIS IR ŠOKIAI

Daiva Mongirdaitė - sopranas

II DALIS:

Koncertinė

DAINOS, OPERŲ ARIJOS IR KT.

BILIETAI

ORKESTRA - \$3.00
BALKONE - \$2.00

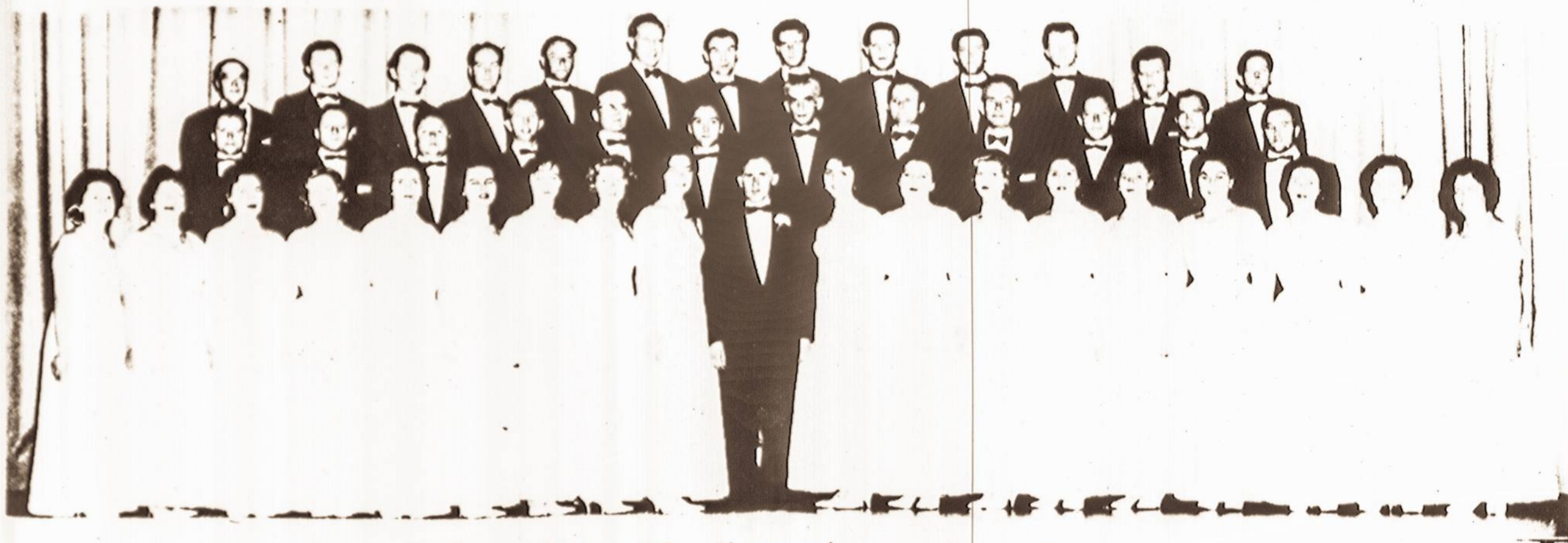
Visos vietos rezervuotos

Stasys Liepas, baritonas

PROGRAMOS I DALYJE: KANTATA APIE LIETUVĄ

MUZIKA KOMPOZITORIAUS J. GAIDELIO
ŽODŽIAI POETO S. SANTVARO

Bostono Lietuvių Mišrus Choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelid

Sąmonės ir pasąmonės veikla

Visa, kas vyksta mūsų organizme, valdo smegenys. Aukščiausia valdymo instancija smegenų žievėsė — protas. Tai labai tobula mašina kuri dirba staigiai, tiksliai ir jautriai.

Protas gimdo tiek žemos, tiek aukštos vertės pajutimus, ten gimsta neapykanta, ir meilė ir t.t.

Protas dalinamas į sąmoningą ir nesąmoningą protą. Visos žmogaus organizme funkcijos pasireiškia per sąmonės protą. Še sąmonės veiklos asmuo yra blankus. Sąmonė yra pradžiai materialinės veiklos. Pvz., statant namą, protas pateikia planą, pagal kurį vykdoma statyba. Sąmonės protas aiškina kūno pajutimus-uoslės, jausmo, regėjimo klausas, aptaria žmogaus organizme atsiradusią netvarką ligą ir kt.

Pasąmonės veikla dar tik pradėta tyrinėti ir daug jos paslapčių dar mums yra nežinoma.

Pasąmonė yra sujungta su sąmonės protu ir reguliuoja gyvybės jėgas. Ji pažadina sąmonę iš miego ir ją šaukia prižiūrėti organizmo veiklą. Reiškia, pasąmonė yra aukštesnė už sąmonę. Nuo pat žmogaus gyvybės pradžios iki mirties pasąmonės protas dirba be poilsio. Sąmonės protas gi dirba ir ilgis miegant. Net tada, kai sąmonės protas pavargsta — ar suseraga, pasąmonė stovi sąrgyboj ir prižiūri organizmo veiklą.

Pasąmonė dažnai atlieka nuostabius dalykus — išriša painiausius klausimus, kurių nepajėgia išspręsti sąmonė.

Ryte pabudus, sąmonė nustemba gavus aiškų vakarykščių uždavinių sprendimą. Tai atsitinka daugeliui gyvenime, bet žmogus nesupranta, jog tai pasąmonės proto darbas. Kol sąmonė nakčia ilsėjosi, pasąmonė gali ne tik parengti problemų — uždavinių sprendimą, bet pateikti iš naujų sumanymų.

Žymus vokiečių fizikas Helmholtz sakydavęs, jog po nuo dugnaus užduoties tyrimo, jos sprendimas it koks įkvėpimas atėdavo vėliau be jokių proto pastangų. Tai niekuomet neįvykdavo, jei protas būdavo pavargęs arba prie darbo stalo.

Deskartes, garsus prancūzų matematikas ir filosofas, girdavosi jog jam geriausios mintys bei sumanymai atsirasdavo gulint ryte lovoj.

1929 m. Frederick Grant Banting, jaunas kanados chirurgas, daug dirbo studijuodamas cukrinę ligą — diabetą, daug skaitė, daug galvojo apie šią ligą, visokios teorijos kilo jo galvoj.

Kartą, po ilgų studijų apie cukrinę ligą pavargęs nuėjo miego. Antrą valandą ryto pabudęs, užrašė tris mintis, kurios nuvedė prie insulino išradimo. Banting protas pradėjo studijuoti taip svarbią medicinos problemą, o pasąmonė užbaigė.

Jei kam atsiranda reikalingas išspręsti kokią gyvenimo problemą, ją išspręsti paveskite pasąmonę. Tris rytus pabudę iš miegą, paklauskite pasąmonės atsakymo. Šis būdas padės rasti teisingą sprendimą.

J. Glauca "Ara pronobis" romane apie Satrio kūrybą rašo: Jis (Satrius) praregėjo viską, kas permatyta, išnešlota, iškentėta. Tai sąmoningas mąstymo būdas ką nors sukurti.

A. GRIGAITIS

Toliau autorius rašo: "Kas jam (Satriui), nežinant kaupiasi" — kitas kūrybos būdas, tai pasąmonės kūryba. Gal ir geresnė ir lengvesnė. Atiduok pasąmonę uždavinį ir la'joje "kaupiasi" autoriui nežinant."

Jau seniau kai kurie poetai tvirtino, jog įkvėpimas iš "kaž kur tai" ateina.

Kūryba nėra valios aktas, ji iš "kaž kur tai" ateina. Dabar tą nežinomą šaltinį mes vadiname pasąmone.

Sąmonė turi reikšmės, ji duoda pasąmonei impulsą, bet pati kūryba vyksta pasąmonėj — sako Emy Douel.

Toliau ta pati poetė, sako, jog kai kurie poetai girdi garsus, su jais kalbasi, ir poetai rašo it tiems garsams diktuojant. Matematikas Puankarė ir daugelis menininkų poetu pripažįsta nesąmoningos kurybos faktą.

Kad pasąmonė kūryboj turi reikšmės, paklausykim, ką sako A. Hausmanas. Jisai, kalbėdamas apie 18 a. poetus, pripažįsta, jog garsiausi tų laikų poetai buvo Collins, Kristopher, Smart, Couper ir Blein, Bendra, kas tarp jų buvo, kaip sako Hausman, tai tas, kad jie "buvo bepročiai." O Smart net negalėjo nieko gero sukurti, iki neteko proto. Hausman daro išvadą, jog intelektas — sąmonės protas nėra poezijos šaltinis". Norint duoti pasąmonei išspręsti pageidaujamą uždavinį, patariama pirma jį plačiau apgalvoti, išnagrinėti. O kartais pasąmonė

benagrinėjimo atlieka jai skirtą uždavinį, jei įtartinai žmogaus proto pajėgumą.

Vieni pataria nagrinėjimą uždavinį aprašyti ir užmiršti, kol ateis patsai sprendimas arba: panagrinėti norimą uždavinį su bendradarbiais, bet nedaryti sprendimo.

Poilsis yra raktas į pasąmonės duris. Pasąmonė geriausia išpildo tai, kas mums patiems geriausia patinka.

Pasąmonės pagalba galima gauti naujų, gražių sumanymų, sprendimų, gyvenimui patarimų išryškinti kūryboj pageidaujamą tipą ir tt. Davus pasąmonei uždavinį apie ją negalvoti, laukti pasąmonės atsakymo. Stai žiūrėk po kurio laiko, kartais po kelių dienu, po mėnesio — ar ilgiau staigiai uždavinio sprendimas, norimas vaizdas — arba tipas — kaip ant delno. Tuomet skubėk paimti prieštutva, ir rašyk visa ką protas diktuoja, nes nepraeis valandą, antra, kai tos gražios mintys nuskes užmiršime.

Pastaryju savaičių eigoje Lietuvos Atstovas ir ponias O. Kajeckienė dalyvavo naujojo JAV Ambasadoriaus Foy David Kohler ir jo žmonos išleistuvėse Valstybės Departamento rūmuose.

Jis taip pat dalyvavo penkių Centralinės Amerikos valstybiu, Tuniso, Lebanono, Kuwait, Gvinėjos, Kinijos, Liberijos, Ispanijos, Viet-Namo ir Saudi - Arabijos ambasadorių bei Latvijos Ministerio ir generolo Rutherford priėmimuose.

SPAUDOS SKILTYSE

Atkelta iš 6 psl.

Kubos kvarantinas yra griežtas posūkis 17-ka metų besitęsiančiame šaltajame kare. Dramatiniu būdu Amerika čia paveržė iniciatyvą. Parizikavo tikro karo šūviais. Tai pirmieji svarbos dalykas. Kvarantinas parodė amerikiečiams aiškesnį kelią, ne tą, kur Vietnamas, Laosas ir Berlynas murkso. Kubos atžvilgiu Amerika pasiūlė ir išėjo su garbe. Kova prieš komunistinę agresiją perkelta į aukštesnes aukštumas. Visuomenė todėl turi būti pasiruošusi kitiems žygiams. Prez. Kennedy įrodė, kad pasiruošęs. Būkime pasiruošę ir mes!

Life žurnalo vedamasis

Kubiečiai! Jūsų vadai jau ne kubiečių idealais gyvena jūsų tautiečiai. Tai tarnai ir gizeliai tarptautinio sąmokslu, kuris Kubą nukreipė prieš jos draugus ir kaimynus. Jūsų gyvybėmis ir žeme žaidžia tie, kurie atsikako jums sugrąžinti laisvę. Pracityje kubiečiai nesųkų sukilo nutrenkti jų laisvę sunaikinusius tironus. Tikiu, kad ir šiandien didžioji kubiečių dauguma laukia dienos, kurią laisvė, tikroji laisvė, vėl sušvis — kada jie atsikratys svetimųjų išvyravimo, laisvai išsirinkdami sau tokius vadus, kurie nedraus laisvai kalbėti, rašyti ir melstis, be baimės ar paniekos.

Prez. Kennedy kalba per radiją

Kinų agresija Indijoje — pavojus ne vien indams, bet politinei Maskvos įtakai Azijoje ir Sovietijos valstybiniam interesams nuo Uralo iki Ramiojo Vandenyno. Nors dar niekas nėra aišku, bet labai galimas dalykas, jog esame arčiau De Gaulle sykį pareikštos nuomonės, kad Rusija netrukus išsąmonins; jog iš tikrųjų jį priklauso Europai, ir kad jos gyvybinius interesus tik Vakarai apsaugos.

Walter Lippmann, Montrealo Gazette

Pasauliu nudvelkė atominio karo vėjelis. Įdomu, kad su Amerika stoji visi jos talkininkai. Dar įdomiau, kad pradžioje Amerikai teko veikti vienai, su talkininkais nepasitarus ar "pasaulio opinijos" atsiklausus. Tokiu būdu kova išsyk atsistojė ten, kur ji visa laika iš tikrųjų ir stovi: akis į aki, Sovietija ir Amerika. Šioji per ilgai vengė savo galybę panaudoti. Sovietija puikiau suprato galia pamosikavimo svarbą. Visos valstybės juk visur jėgą vartoja. Net dabar kinų puolama Indija anuosyk jėga iš Portugalijos paėmė Goa. Sovietija nuoga galia sutremė vengrus, prispaudė rytų vokiečius, sukurstė karą Korėjoj ir Vietname. Mums reikia, tačiau, suprasti

mūsų galios vartojimą ir rusų skirtumus. Mes giname žmoniškumą ir civilizuoatą elgesį, rusai visur tai naikina. Labai gali būti, kad galiausiai mūsų pakeltoji ranka įtikins rusus, jog atėjo laikas jiems liautis su savo agresijomis. Pasaulio solidarumas su Amerika parodo, kad ir žmonija tą patį mano.

The Wall Street Journal

Lietuvos Atstovas J. Kajeckas dalyvavo Pabaltijo Valstybių Diplomatiniu Atstovų JAV ir Lietuvos Gen. Konsulų pasitarime New Yorke š. m. spalio 19 d. Jis taip pat dalyvavo Lincoln 100 metų Emancipacijos Deklaracijos sukakties ir buvusiu Cekoslovakijos prezidento T. G. Masaryko mirties sukakties minėjime.

Dailininkė A. Tamošaitienė darbo metu prie staklių. Ji gyvena ir kuria Montrealyje, Kanadoje.

V. Maželio nuotrauka

Nauji ir naudoti drabužiai

- Labai geri siuntiniai į Europą
- Vyriški kostiumai (naudoti) nuo \$8.
- Vyriški kostiumai nauji nuo \$15.
- Vyriški paltai (naudoti) nuo \$8.
- Vyriški paltai - nauji - nuo \$15.
- Moteriški nauji paltai nuo \$7.
- Moteriški lietsarginiai paltai, nauji nuo \$6.90.
- Moterų suknelės (šilko ir vilnonės) nuo \$3.
- Vyriškos 100% vilnos kelnės (naudotos) \$4.

SZABADIE DE LUX USED CLOTHES

Atdara nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 - 7.
1575 3rd Ave. (88-89th St.)
N. Y. C. Tel. TR 6-7460

DAINOS IR POEZIJOS KONCERTAS

Vietos visuomenėje išau-gę ir subrendę jauni meni-ninkai — kontraltas Carol Bowen, baritonas Liudas Stukas ir deklamuotoja Ire-na Veblaitienė — ryžosi pa-teikti savajai visuomenei tikrą staigmeną — dainos ir poezijos koncertą, kokio čia niekad nėra buvę.

Pirmą kartą toks sava-rankiškas ir plačios apim-ties šių menininkų koncer-tas įvyksta gruodžio 9 d., 4:30 v.v., Lietuvių Laisvės Salėje, Elizabeth, N. J.

Pirmasis koncertuojančio trejetuko narys yra Carol Bowen. Ji gimė ir augo Eli-zabete. Šiuo metu gyvena New Yorke. Jos motina tik-ra lietuvė. Pirmuosius dai-navimo žingsnius ji pradėjo, lankydamasi Newarko Arts High School. Vėliau kaip choristė ir solistė dainavo Elizabetho parapijos ir Rū-tos choruose bei įvairiose pobūviuose. Koncertavo Philadelphijoje, Brooklyne, ir Long Island, N.Y.

Ilgesnį laiką dainavo Margherita ir Bianchi's klube, New Yorke. Kontral-to partijas dainavo Aidoj, Trubadure, ir Cosi Fan Tutti, kurias statė Arnotti Opera New Yorke.

Paskutiniu metu dainavo Dorabellės partiją Cosi Fan Tutti operoje, pastatytoje Oyster Bay, New Yorke. Savo dainavimo meną tebe-robulina pas garsiąją moky-toją Leila Livian New Yor-ke.

Antrasis trejetuko narys Liudas Stukas, gerai pažįs-tamas iš jo koncertų, duotų plačioje apylinkėje. Jis gimė, augo, brendo ir

tebegyvena Hillside, N. J. Baigęs New Yorko Univer-siteto muzikos kursą, šiuo metu dėsto muziką Moun-tainside High School ir eina vargonininko pareigas Har-risono parapijos bažnyčioje. Balsą tebelavina pas Leila Livian. Jo reiškima-sis per radiją, televiziją, koncertus ir įvairią visuo-meninę veiklą padarė jį vienu populiariausių daini-ninkų rytinėse Amerikos valstybėse.

Trečiasis šio trejetuko narys — Irena Veblaitienė yra gimusi Lietuvoje. II Pas. karo sukūriams nutraukus pradėtas piano ir dramos studijas, ji pasirinko žodžio meną — deklamaciją, kuria sėkmingai pasireiškė įvai-riose šventėse, minėjimuo-se ir koncertuose. Šiuo metu studijuoja matematiką Seton Hall Universitete.

Koncerto programa nu-matyta plati ir įvairi. Ji apims religinės, tautinės ir operinės muzikos sritis su atitinkamos poezijos kūri-niais. Akompanuos William Sowerwine.

Ryždamiesi pateikti vi-suomenei šį nepaprastą koncertą, menininkai nuo-širdžiai siekia įpinti gied-ros jaunatviškos dvasios ir galvinančios nuotaikos į sustingusį visuomeninį gy-venimą. Jie ateina su atvira širdimi ir geromis intenci-jomis, tikėdamiesi tokio pat atgarsio ir iš visuomenės pusės, kuriai šis koncertas skiriamas.

l.jv.

LB New Yorko Apygarda gruodžio 1 d. rengia Maironio minėjimą Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Carol Bowen

Louis Stukas

Irene Veblaitis

Lietuvos nepriklausomybės meto mokyklų buitis

J. MIŠKINIS

Vidurinės mokyklos

Didelė pažanga buvo ir vi-durinio mokslo srityje. 1920 m. tebuvo tik 50 vidurinių mokyklų ir gimnazijų su 9,000 mokinių visame krašte. 1939 m. buvo 90 gimnazijų bei vi-durinių mokyklų su 18,000 mokinių ir eilę specialinių mokyklų su 8,000 mokinių. 1920 metais tebuvo išleista 90 abiturientų, — vėliau kas-met išleisdavo per 1000 abi-turientų.

Per visą gi nepriklausomo gyvenimo laikotarpį Lietuvos gimnazijos išleido virš 17,000 abiturientų, o universitetas davė per 3,300 žmonių su aukštuoju mokslu.

Mokyklų patalpos

Taip pat padaryta didelė pažanga ir mokyklų patalpų srityje. Iš prieškarinių laikų buvo paveldėta tik 367 pra-džios mokyklos su nuosavais namais labai apleistam sto-vyje. Tos mokyklos buvo at-remtuotos ir kiekvienais metais statomos naujos mo-kyklos, kurių skaičius išaugo iki 1,000. Ypač pakitėjo vidurinių mokyklų patalpų reikalai, kurių daugumas su-silaukė naujų, erdvių ir mokslo reikalams pritaikintų modernių rūmų.

Švietimo ministerijos rūpesčiai

Švietimo ministerija nuolat rūpinosi, kad švietimo dar-bas būtų gilinamas ir, kur reikia, plečiamas.

Laikantis vieningo auklėjimo principų, buvo tvirtai siekiama, kad mokyklos at-liktų savo paskirtį, ne tik teiktų priaugančiam kartai mokslo žinių, bet išugdytų ją dorais, sveikais, drausmin-gais ir mėgstančiais darbą piliečiais, kurie myli savo tėvynę Lietuvą, pasiryžę ją ginti ir jai aukotis.

Aišku, buvo žiūrima, kad mokytojų ruošimas atitiktų šiai mokyklų paskirčiai. Li-tuanistikos dalykai buvo vie-nas iš svarbiausiųjų tautinio

auklėjimo veiksmų, todėl į juos mokyklose buvo kreipia-mas reikiamas dėmesys.

Remdama visas priemones, kurios siekė mokslo ir au-klėjimo darbo vaisingumo, švietimo ministerija kreipė ypatingo dėmesio į aprūpini-mą mokyklų tinkamom patal-pom.

Be to, palaiapsniui buvo tę-siamas mokyklų tinklo plėti-mas. Kadangi vidurinių mo-kyklų išleidžiamas abiturien-tų skaičius dar ne visai buvo pakankamas augantiems val-sstybės uždaviniams tenkinti, švietimo ministerija dėjo pastangų tam skaičiui padidinti.

Specialinių mokyklų srity-je ne tik matė reikalą tobu-linti esamas mokyklas, bet ir steigti naujų, kurios paruoš-tų kaimui ir miestui ne tik amatininkų, bet ir kvalifikuo-tų darbininkų.

Lygiai kaip ir viešomis mo-kyklomis švietimo ministeri-ja vyriausybės pritarimu rū-pinosi užmokykliniu amati-ninkų ir kvalifikuotų darbi-ninkų tobulinimu per specia-lius kursus tiek pačios švietimo ministerijos, tiek atitinkamų organizacijų bei korporacijų laikomus.

KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Lietuvių Karų Veteranų S-gos Ramovė New Yorko sk.valdybos ruošiamas Lie-tuvos kariuomenės 44 metų sukakties minėjimas įvyks šeštadienį, lapkričio 24 d. Brooklyno Apreiškimo pa-rapijos didžiojoje salėje. Pradžią val. vakaro.

Programoje: bus dr. P. Vileišio paskaita, Operetės Choro dainos, tautiniai šo-kiiai, loterija, bufetas ir ge-ram orkestrui grojant priešadventiniai šokiai iki vėlumos.

Vaišių stalus galima už-sisakyti iš anksto: pas J. Klimavičių, tel. MI 7-2589 ir A. Kauną, tel. EV 4-5233.

LKVS, N.Y. Sk. Valdyba

Naujoji "Rutos" ansamblio valdyba: (iš k. į d.) sėdi: Ižd. A. Šalkauskaitė, dir. muz. Algirdas Kačanauskas, sekr. Darata Dutkutė, stovi vicepirm. Juozas Balčiūnas, pirm. inž. Valentinas Mėlynis ir adm. R. Mėlynis. Trūksta chormeisterio Liudo Stuko ir tvarkdarės Juzės Jurkuvienės.

THE *Arlington* Restaurant
 Tel. TAylor 7-9842
 385 Arlington Ave. Brooklyn 8, N. Y.
 Ona ir Jonas Valaičiai

Sportinės nuotrupos

EDVARDAS ŠULAITIS

Nedaug pasaulinio masto sportininku iš svetingai Chicagoje jie yra reti svečiai. Nuo 1959 m. čia įvykusių Pan-American žaidynių žymesniųjų komandų iš kitų valstybių Chicagoje kaip ir nebuvo.

Todėl chigagiečiai turėjo retą progą pamatyti Japonijos moterų tinklinio rinktinę, čia viešėjusią lapkričio 3 d.

Japonės, kurios dabar grįžta iš Maskvos, pasipuošusios pasaulio meisterio vardu, pritraukė apie 800 žiūrovų, kas tinklinio rungtynėms yra savotiškas rekordas. Pan-American žaidynių tinklinio susitikimus lankė tik apie 400 žmonių.

Tačiau tie, kurie atėjo pasižiūrėti japonių, pamatė ir įsitikino, kokio tobulumo šiame sporte gali pasiekti moterys, jeigu jos rimtai kimba į darbą. Japonių priešininku buvo geriausiaji Chicago komanda — Rebels (maždaug VI-ji Amerikoje), kuri pajėgė sukrapštyti tik vieną tašką.

Pirmasis setas baigėsi 15:0, o antrasis 15:1. Vienintelis taškas, atrodo, japonių buvo atiduotas norint pagerbti tik chigagiečių pastangas, bet ne jų mokėjimą žaisti. Japonės vien tik servavimu galėjo uždirbti taškus, tačiau jos pasitenkino ir be to. Mačius Amerikos vyrų tinklinio rinktinę, norisi teigti, jog ji nuo japonių irgi gautų pylos.

Beje, komandoje, žaidusioje prieš japonės, pasirodė ir Ona Blandytė iš garsaus Blandyčių trio. Taip pat joje žaidė ir lietuvių

kilmės Adelė Baloun, o atsargoje buvo Dalia Dambrauskaitė. Šios merginos yra vienos iš nedaugelio lietuvių, paskiriančių nemaža laiko tinkliniui, tai Amerikoje nuskriaustai sporto šakai, kurioje žaidžiant garbės ir pinigų nesusikrausi.

Chicago Nerles sporto klubas, kuris savo vardą yra žinomas iš senesnių laikų, lapkričio 4 d. turėjo savo metinį susirinkimą. Iš klubo, kuriame yra per 100 registruotų sportininkų, atsilankė apie 30 galvų, kurių apie 95% dar nėra išėję iš jaunuolių kategorijos. Iš senosios gvardijos matėsi tik Z. Žiupsnys ir Z. Degutis, kurie išrinkti ir į naująją valdybą.

Seniosios valdybos du vyresnieji atstovai — K. Pūdyraitis ir A. Maskoliūnas visai susirinkime nepasirodė ir jų vietas valdyboje užėmė jauni žmonės.

Taigi, mūsų sporto klubai savo narių amžiumi jaunėja. Tai, iš dalies, yra geras reiškinys. Bet kas gi juos organizuos ir jiems vadovaus, kada iš jų tarpo pasitrauks vienas, kitas dar užsilikęs "senis."

Kaip žinoma, iš jaunųjų tarpo atėję žmonės į valdybą daugumoje čia savo pareigas įsivaizduoja visai skirtingai, negu yra įprasta laukti. Organizacinio prieauglio sporte mes, galima sakyti neturime. Tas pastebima ir beveik visose kitose jaunimo organizaci-

LAK sportininkai naujame futbolo sezone

1962 - 1963 metų futbolo sezoną Lietuvių Atletų klubas pradėjo su keturiomis komandomis. Iki lapkričio 1 d. pirmoji komanda sužaidė 6 rungtynes, iš kurių 3 laimėjo ir 3 pralaimėjo. Įvarčių santykis 19:15. Komandos sąrašė yra 15 žaidėjų.

Rezervinė komanda sužaidė 3 rungtynes, iš kurių laimėjo 1 ir pralaimėjo 2. Įvarčių santykis 3:10. Komandos sąrašė yra 15 žaidėjų.

Jaunučių komanda (13 - 15 amžiaus) sužaidė 4 rungtynes, iš kurių lygiomis sužaidė 2 ir pralaimėjo 2. Įvarčiai 4:10. Komandoje 13 žaidėjų.

Berniukų komanda (9 - 12 amžiaus) sužaidė 2 rungtynes, iš kurių lygiomis sužaidė ir pralaimėjo 1. Įvarčiai 1:9. Komandoje 15 žaidėjų.

Jose, nors kitur šiuo traagiškos padėties šiuo metu dar nesimato.

* Emilis Skystimas iš Los Angeles, žaidęs apie 3 mėnesius už Chicago Lituanicos futbolo komandą, grįžo į seną gyvenamąją vietą. Jis Los Angeles atstovauja "major" diviziono St. Stephens vienuolike. Chicago Lituanicoje jis pasireiškė, kaip vienas iš geriausių žaidėjų, galintis žaisti įvairiose pozicijose. Gaila, jog jo kalibro žaidėju Lituanicoje daugiau nebuvo.

* Kazys Baronas, Neprikl. Lietuvos savaitraščio sporto skyriaus vedėjas ir sporto, darbuotojas, šiuo metu vieši Europoje.

* V. Vokietijos ir Prancūzijos futbolo rinktinų susitikimas, įvykęs Stutgarte, baigėsi 2:2, nors prancūzai vedė 2:0.

* Kauno Žalgirio moterų komanda viešėjo Rumunijoje, kur iš 8 susitikimų laimėjo septynis. Buvo daugumoje rungtyniaujama ne prieš stipriausius vietetus.

Pasibaigus mokyklų pirmenybėms, apie gruodžio 1 d., prasidės jaunių pirmenybės, kur LAK numato dalyvauti su 2 jaunių koman-

domis po maždaug 13 žaidėjų. Beveik tikra, kad LAK šiam sezonui žais su 6 komandomis — kas būtų rekordas LAK istorijoje. J. K.

Vytautas Prapuolenis, daug žadęs jaunas dainininkas, baritonas, kuris dainuos ALT Sąjungos Worcesterio skyriaus koncerte lapkričio 25 d. Maironio parke, Worcester, Mass. Tame koncerte dainuos ir Sasė Daugėlienė. Meilaus nuotrauka

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis

Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Geles pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAŽEIKAS
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

175 REMSEN ST. BROOKLYN 1, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 UL 8-1061

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STarr 2-5043

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

New Yorko ALTO visuotiniame susirinkime spalio 31 d. dėl negausingo organizacijų atstovų skaičiaus ir dėl nepateiktos piniginės apskaitos, naujoji taryba nebuvo nominuota. Nutarta šaukti kitą visuotinį susirinkimą lapkričio 14 d. 8 val. vak. LAK patalpose, kviečiant visas organizacijas laiškais ir pažymint, kad šiame susirinkime į tarybą bus renkami keturi nariai iš dalyvaujančių organizacijų atstovų, vietoj iki šiol buvusių keturių, iš anksto numatytų organizacijų atstovų, būtent, ALB, Moterų Atstov. Klubas, Studentų S-gos ir LAK.

Skautams remti susirinkimas šaukiamas lapkričio 18 d., sekmadienį, 12 val. dieną Apriškimo par. mokykloje N. 5th Street, Brooklyne. Skautų tėvai ir visi kiti, kuriems rūpi lietuvių jaunimo veiklos palaikymas, nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą. Atskirų kvietimų nesunčiama.

Maironio minėjimas, kurį ruošia LB New Yorko Apygarda, įvyksta gruodžio 1 d. Apriškimo parapijos salėje. Programoje dalyvaus svečias iš Europos dr. J. Grinius, aktorius H. Kačinskis, solistas V. Verikaitis ir New Yorko Vyrų oktetas, vad. A. Mrozinsko. Po minėjimo bus priešadventiniai šokiai, grojant R. Butrimo orkestrui.

Dail. Elskus, už pagalbą ruošiant jo darbų parodą, padovanojo LB New Yorko Apygardai paveikslą. Adolfas Dimas Apygardos vardu reiškia jam širdingą padėką.

Jokūbas Mackevičius, Vienybės skaitytojas ir ilgametis jos rėmėjas, spalio 20 d. staiga susirgęs ir nugabertas į Elmhurst General Hospital, po dviejų savaitių gydymosi grįžo į namus ir kasdien stiprėja. Jis dėkingas savo draugams ir artimiesiems - broliams Petriui ir Jonui ir kt. giminėms, lankiusiems jį ligoninėje. Šiomet sueina 52 metai, kai Jokūbas Mackevičius atvykęs į Ameriką iš Lietuvos.

Cezaris Surdokas, baltimoretis, pereitą savaitgalį lankėsi New Yorke, dalyvaudamas Kriščionių Demokratų S-gos surengtose diskusijose Lietuvos laisvinimo koordinacijos klausimais. Diskusijose, kurioms vadovavo Stasys Dzikas, pasisakė visa eilė vadovaujančių asmenų.

BALFo metinis vėjus jau prasidėjo. New Yorke jisai truks iki gruodžio 4 d. Šiomet vėjui vadovauja grynai iš moterų sudarytas komitetas.

M. Žilinskas iš E. Northport, L. I., Vienybės kaimyno R. Povilausko lydimas, lankėsi Vienybėje ta proga dviem metams pratęsdamas prenumeratą ir savo auka prisidėdamas šią Vienybės laidą išleisti.

Du lietuviai dalyvauja pereitą ketvirtadienį New Yorko Madison Square Garden prasidėjusiose krepšinio varžybose tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Tai Jūratė Daktaraitė ir Stepas Butautas, Amerikoje jau viešėję prieš dvejus metus.

Moterų Vienybės socialiaame susirinkime lapkričio 20 d. kalbės dr. Ona Labanauskaitė, BALFo New Yorko vėjus pirmininkė. Susirinkimas įvyks Arūnų namuose Woodhavene.

A. Poderis, vienas nuoširdžiausių Vienybės bičiulių gyv. Brooklyne, atnaujindamas savo prenumeratą sekantiems metams, savo auka prisidėjo prie šios Vienybės laidos išleidimo.

Kasdienos temomis

J. PAROJUS.

Nejau metal praslinko, kai užgeso poetas Juozas Tysliava?..

Ak, netikio, kad 1962 metų lapkričio saulėtos dienos jau slenka per rudenio laukus be Juozo Tysliavos...

Einu dažnai per Lituanicos skverą, ir atrodo man, kad gal pamatysiu nuo Hewes storles atlinguojant su dideliu portfelium, vis su rūpesčiu veide, poetą Juozą Tysliavą...

Deja, praeina daug pažįstamų ir svetimų veidų pro Brooklyno rudenio alėjas, bet Tysliavos jau nematyti. Ir sustoju, galvodamas, koks trumpas čia žmogaus gyvenimas.

Paprastas žmogus lieka atmintyje tik vienos kartos šešėly. Juozas Tysliava paliko savo artimuosius, paliko savaitraščių Vienybę, savo kūrybą.

Palikti jojo darbai kaip testamentas byloja, kad poetai nemiršta, kaip paprastai žmonės...

Jau metai, kai po mirties audros, jo numylėtas, savaitraščių Vienybė eina jo primintu keliu... Vienybė netik

nemirė kartu su žemiškais poeto palaikais, ji eina jojo išmintu keliu, nors neišvengdama rūpesčių, vargų.

Palikti darbai, jo tvirta kova už lietuvių vis žėri, vis dega jo mylimam savaitrašty, kaip Kudirkos išreikštoje mintyje: jeigu audra išverstų vieną medį, kad stotų jojo vietoje kiti...

Vienybę leidžia jo žmona ir sūnus, tęsdami jo palikimą.

Rodos, vakar buvai, poete, tarp mūsų, šnekėjai apie Vienybės deimantinę sukaktį, rodos, vakar gyvenai tarp mūsų.

Buvai poetas, redaktorius, visuomenės darbuotojas. Skraidelį po pasaulį ir naujas idėjas sirpinali. Jos nemirė kartu su Tavo žemiškais palaikais, o kartu nemirė ir Tavo atminimas.

Vienybės tradicinis metinis koncertas įvyksta lapkričio 24 dieną, Brooklyno Academy of Music Hall, 30 Lafayette Ave.

New Yorko lietuvių plakatas Jungtinių Tautų sekretariato rūmų fone: visa eilė tokio ir panašaus turinio plakatų buvo nešiojami lapkričio 4 d. New Yorko lietuvių demonstracijoje prie Jungtinių Tautų ryšium su Kubos įvykiais. **Antroje nuotraukoje** - prel. Jonas Balkūnas angliskai pasakytame žodyje lapkričio 4 dienos lietuvių demonstracijoje prie Jungtinių Tautų būstinės reikalavo, kad laisvasis pasaulis atkreiptų dėmesį į padėtį Lietuvoje. Lietuvių demonstratoriai, užgirdami prez. Kennedy akciją Kubos klausimu, aiškino, kad, jeigu Amerika būtų anksčiau panašiai veikusi, tai Lietuvos okupacija nebūtų įvykusi. Vyt. Maželio nuotraukos

Pagerbiant išymų visuomenininką bei Vienybės bendradarbį Praną Narvydą Paterson, N. J., kur Marijos Šaulienės rūpesčiu ir jos namuose buvo atžymėta jo 75 m. amžiaus sukaktis. Nuotraukoje - pirmoje eilėje (iš k. į d.) J. Valakas, sukaktuvininkas Pranas Narvydas, O. Rekešienė, E. Vilutienė, Jonas Narvydas; antroje eilėje - Ant. Abakanavičius, A. Kaunas, O. Kaunienė, M. Šaulienė, K. Pralėkis, Abakanavičienė, M. Narvydienė ir F. Zaranka; viršuje - J. Vilutis, L. Bahuche, viešnia neseniai atvykusi iš Paryžiaus, Jurgis Rekešius, J. Pralėikienė, O. Stankaitienė, A. Sodaitis ir Č. Sodaitienė. Jono Narvydo nuotrauka